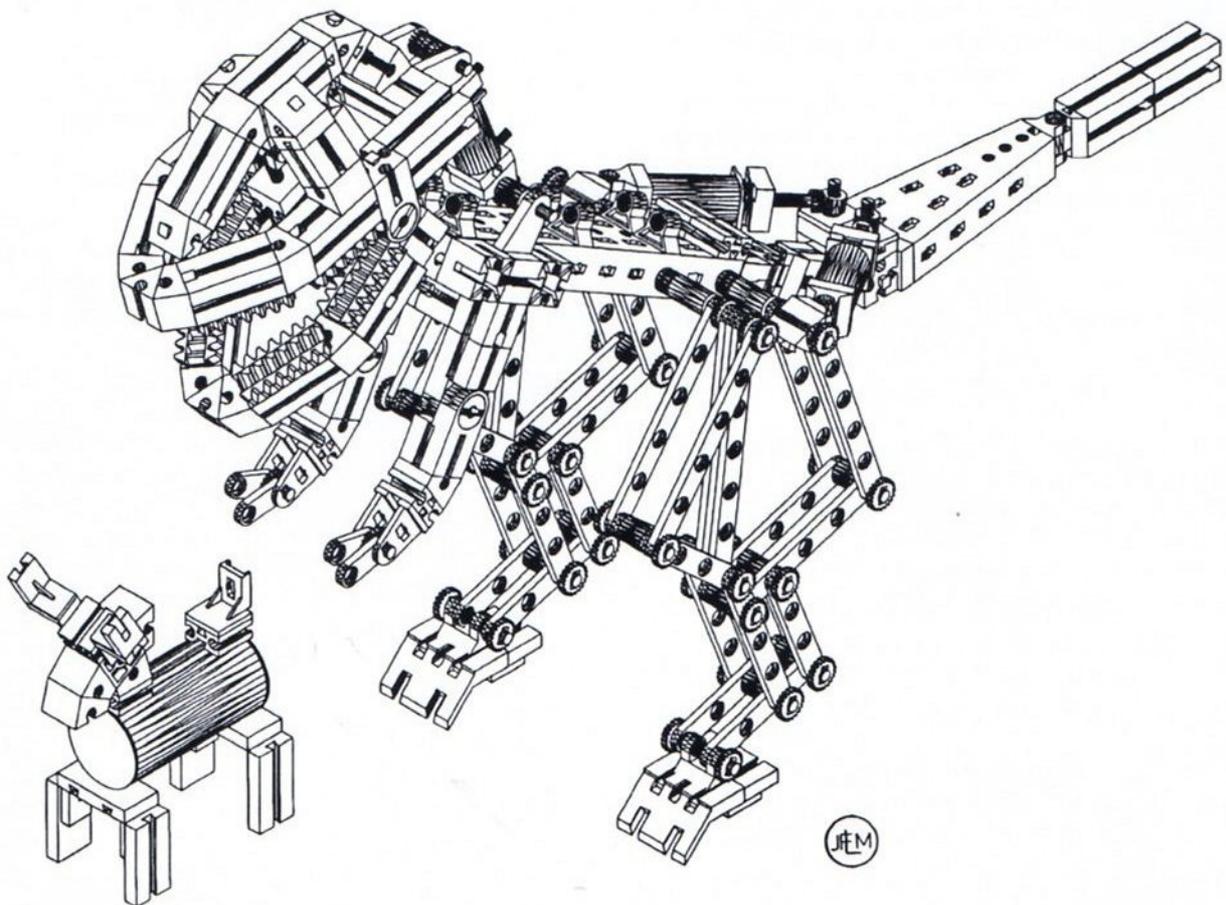

Clubblad

Fischertechnikclub Nederland

Tyrannosaurus

19 mei: Clubdag in Maarn

11e jaargang, nummer 1, maart 2001

Colofon

Fischertechnikclub Nederland

Correspondentieadres:
B. Rook

K.v.K.Zaandam 40618078

Fischertechnikclub Nederland verschijnt 4x per jaar in een oplage van 300 exemplaren voor leden van de Fischertechnikclub Nederland.

Lidmaatschap:

Iedereen kan lid worden van de Fischertechnikclub Nederland. De contributie bedraagt Hfl. 40,- per kalenderjaar.

De contributie voor jeugdleden bedraagt Hfl 20,00. Bij aanmelding in het lopende jaar betaling na rato, of toezending van reeds verschenen uitgaven in dat jaar. Opzegging: schriftelijk voor december.

Auteursrechten:

© 2000 Fischertechnikclub Nederland. Het auteursrecht op de inhoud van deze uitgave wordt uitdrukkelijk voorbehouden.

Fischertechnik® is een handelsmerk van de Fischerwerke Artur Fischer GmbH & Co. KG. Postfach 1152, 72176 Waldachtal, Duitsland.

Bestuur:

Bert Rook,
Bert Weltevreden,
Stef Dijkstra,
Jos Geurts,

Regio-coördinatoren:

Herman Ettema,
Jaap Bosscha,
Tim van Velsen,
Theo van Lottum,
André Joostens,

Manifestaties:

C. Jansen,
Andries Tieleman

Redactie:

F. Leurs, Apeldoorn
D.A. Gabeler, Doetinchem
J.F.M. Lankheet, Haaksbergen
C. de Weerd, Arnhem
R.W.Radder, Meppel

Redactieadres:

F. Leurs

Internetadres:

<http://dit.is/fischertechnik/>

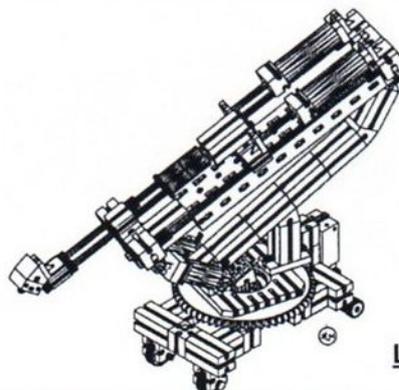
Agenda

19 mei	clubdag in Maarn
22 september	samen met het Meccano Gilde in Ede
10 november	clubdag in Schoonhoven

Inhoudsopgave

Omslag maart 2001

Colofon-Agenda	omslag
Van de voorzitter +	
Een clubdag met hindernissen	
+ Ledenadministratie	1
E-mailadressen - Inleiding	2
Verslag clubdag Blerick	3-4
De Tyrannosaurus	4-13
Fischertechnik op Helicon MBO Boxtel	
+ Bibliovaria	14
Kids Corner+Tip	15-17
Clubdag in Maarn + Gevraagd	17
Meccano Gilde - Clubdag Schoonhoven +	
De Mobiele Dampfmachine	18
Verzamelen, deel 5	19
Jaargang 2000	20
Het hele hert (Kids Corner)	omslag
Adres + Grote Schommel	omslag

Lasrobot

Van de voorzitter

Op de afgelopen clubdag waren 's ochtends de weersomstandigheden slecht en overeenkomstig het weer was mijn stemming die echter in de loop van de dag volledig ten goede keerde. Door de weersomstandigheden kon niet harder dan 35 km/u richting Venlo gereden worden; voor mij was het dan nog maar 20 kilometer. Gelukkig lieten de meesten, sommige mensen kwamen van ver, zich niet uit het veld slaan. De deelnemers met modellen arriveerden wat later alsnog in Venlo. Het publiek liet het evenmin afweten en kwam in groten getale naar het "Muspelheim". Hopelijk blijven we op de komende clubdagen veel publiek trekken zodat velen kunnen ontdekken dat Fischertechnik nog altijd verkrijgbaar is en dat onze club veel activiteiten kent.

De komende clubdag in Maarn staat in het teken van

de ruilbeurs. Hier kan een ieder die onderdelen en/of bouwdozen teveel heeft, deze ruilen of verkopen. De ruilbeurs is niet de enige activiteit op deze dag want leden met Fischertechnik modellen zijn van harte welkom. Zij kunnen hun modellen tentoonstellen en demonstreren.

November lijkt misschien wat ver weg, maar op 10 november vindt onze jaarlijkse ledenvergadering in Schoonhoven plaats. Bert Rook en Bert Weltevreden, respectievelijk secretaris en penningmeester, treden dan af als bestuurslid. Vanaf dat moment zijn hun functies vacant. U raadt het al, wij zoeken nieuwe bestuursleden. De taken worden in goed onderling overleg met de zittende bestuursleden verdeeld. Heeft U belangstelling laat het even weten.

Jos Geurts

Een clubdag met hindernissen...

Het zal je maar gebeuren: je hebt je druk gemaakt om een clubdag te organiseren en dan lijkt er van alles fout te gaan. De clubdag in Venlo/Blerick stond al een tijdje op het verlanglijstje en 3 februari jl. was het zover. De zaal was geregeld en de oproep kon naar het clubblad. Dan is het schrikken als je ontdekt dat de verkeerde datum is genoemd. We hebben even overlegd wat we eraan moesten doen. Als snel is op de site van de club de juiste datum gezet. De mensen met een bekend e-mailadres hebben een e-mail gekregen met de juiste datum. Omdat in het clubblad ook twee keer de juiste datum stond en omdat de clubdagen nooit op zondag

zijn, hebben we aangenomen dat het voor de leden wel duidelijk was dat er sprake was van een vergissing. Maar er leek meer fout te gaan. Zaterdag 3 februari lag vrijwel heel Nederland onder een dik pak sneeuw en dat was in Venlo goed te merken. Normaal gesproken staan om een uur of tien vrijwel alle modellen te draaien en nu waren er lege tafels. Maar ook nu kwam het goed want na verloop van tijd kwamen de mensen met hun modellen binnen, vaak na een lange en barre reis. Uiteindelijk werd het gezellig druk. En wat we gehoopt hadden gebeurde ook: een nieuwe hoek van het land maakt dat je een aantal nieuwe gezichten ziet.

Bert Rook

Ledenadministratie.

Sinds 19 november 2000 hebben zich 11(!) nieuwe leden aangemeld:

Radju Broekhuijsen uit Diepenveen, Franc Pots uit Hengelo, Bram Stolk uit Lelystad, Jacques Brenkman uit Waddinxveen, John Poulissen uit Voorschoten, B. Benjamins uit Hilversum, Peter Visscher uit Assendelft, J. van Keulen uit Oisterwijk, J.E. Arkema uit Uithuizermeeden, H. den Hollander uit Nisse en Ton Schlösser uit Hoensbroek.

Bert Rook

Welkom.

E-mailadressen.

Van een groot aantal leden heb ik het e-mailadres. Dat is heel handig voor het doorgeven van bijvoorbeeld berichten of voor het doorgeven van een partij Fischertechnik die te koop wordt aangeboden.

Mensen van wie ik het e-mailadres heb, hebben onlangs de ledenlijst gekregen per e-mail. Heb je niets gekregen dan sta je waarschijnlijk niet op mijn lijst. Heb je een e-mailadres en stel je prijs op berichten, geef dat dan even aan mij door. Mijn emailadres is:

Alvast bedankt.

Bert Rook

Inleiding

In februari j.l. vond er in Venlo/Blerick een bijeenkomst van de Fischertechnik Club Nederland plaats. Het zat niet mee voor de organisatie: eerst was er verwarring over de datum en op de dag zelf waren in het noorden van het land de wegen vanwege de sneeuwval praktisch onbegaanbaar. Gelukkig was het beneden de grote rivieren redelijk weer en waagden verschillende noorderlingen de tocht naar het zuiden. Uiteindelijk verschenen er voldoende deelnemers met hun modellen en brachten veel mensen een bezoek aan de bijeenkomst. In dit clubblad vinden jullie een verslag over deze dag.

In dit clubblad komen weer verschillende onderwerpen aan de orde. Zoals jullie zullen merken wordt veel aandacht besteed aan nieuwe modellen. Naast de gebruikelijke informatie over clubdagen en wederwaardigheden uit het bestuur zijn het vooral de tekeningen van de modellen die domineren. Johan Lankheet heeft weer extra zijn best gedaan met gevolg een aantal prachtige handleidingen voor het bouwen van een tweetal modellen. Het zijn de clubleden die Johan de modellen aanleveren om uit te werken. Johan hanteert een vaste regel: eerst het model zelf bouwen en uittesten en daarna pas uittekenen. Het is niet altijd een gemakkelijke klus om bijvoorbeeld een model na te bouwen van kleurenfoto's, vooral wanneer het model gemaakt is met de nieuwe kleuren. De gebruikte onderdelen zijn vaak moeilijk te onderscheiden. Wie in Schoonhoven was, heeft het model van de heer

Busch in het echt kunnen bewonderen. De foto in het vorige clubblad was ontoreikend om de dinosaurus te kunnen nabouwen. In het echt was het een monsterachtig groot beest. Het aantal tekeningen om het model uit te beelden loopt hiermee parallel: het model beslaat 9 pagina's. Een model voor gevorderden.

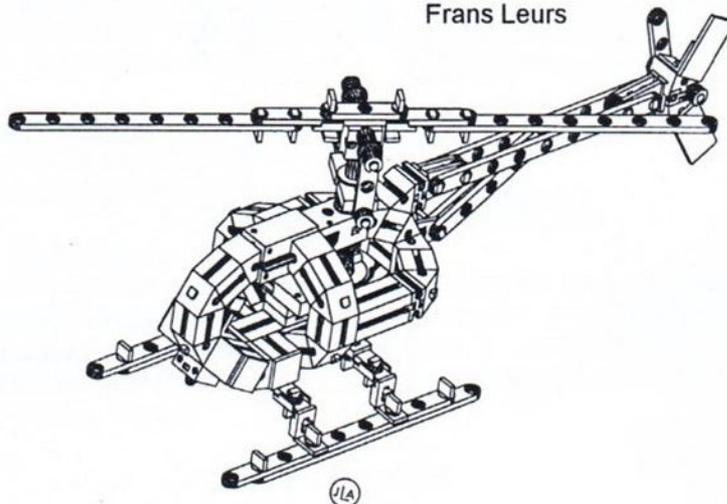
Paul Bataille leverde materiaal aan voor de Kids Corner en Johan tekende het weer uit. Het is een verrassing die je in dit clubblad vindt.

Fischertechnik wordt nog steeds in het middelbaar beroepsonderwijs gebruikt. Herman Ettema doet verslag van een project aan het Helicon te Boxtel. Jaap Bosscha en Tim van Velsen schreven een recensie over het nieuwe model: de Mobile Dampfmachine anno 1915.

Helaas konden wij deze keer niet alle ingezonden kopij publiceren. Een schommel en een "Bretthammer" van de heer A. Pettera en een racewagen en een heliöpter van Paul Bataille liggen nog in het verschie. Als redactie vinden wij het prettig om een kleine voorraad te hebben, zodat we niet iedere keer in de stress hoeven te schieten als de datum van verschijnen van het clubblad nadert. Kortom, blijf vooral materiaal opsturen naar de redactie. In principe is alle aan Fischertechnik gerelateerd materiaal welkom.

De sluitingstermijn voor het inzenden van kopij voor het volgende clubblad is 20 mei.

Frans Leurs

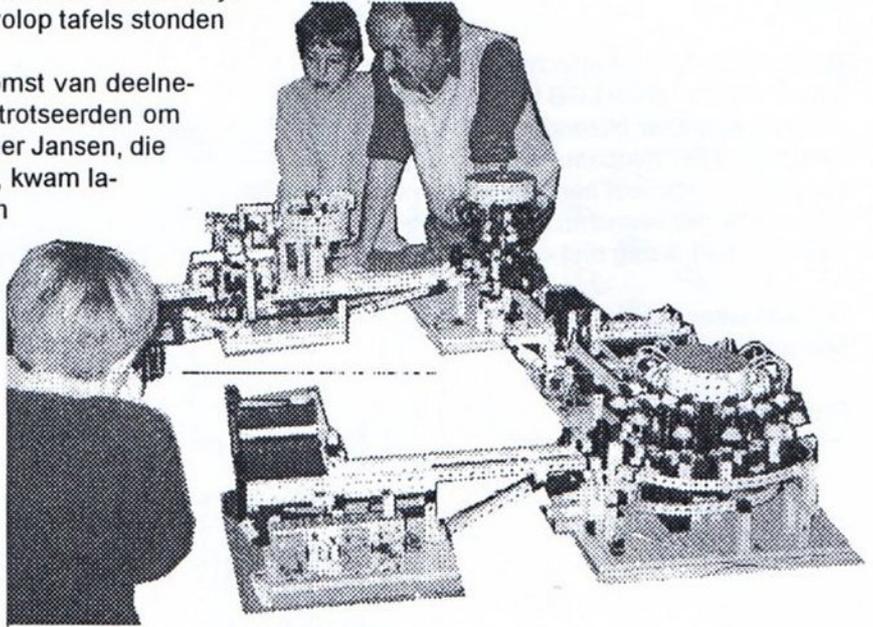
Verslag van Clubdag in Blerick

Onze eerste bijeenkomst in 2001 was dit keer in Limburg in het "Muspelheim" in Blerick bij Venlo. Daar werden we hartelijk ontvangen in een mooie grote zaal waar volop tafels stonden opgesteld.

We stonden verbaasd over de grote opkomst van deelnemers en bezoekers die het slechte weer trotseerden om onze bijeenkomst bij te wonen. Zelfs de heer Jansen, die vanwege de sneeuwval eerst afgebeld had, kwam later op de dag toch nog onverwacht met zijn mooie kermismodellen opdraven.

Deze keer waren ook veel leden uit Duitsland aanwezig, zoals de heren Busch, Fuchs en Derks. Zelfs onze meesterbouwer Pettera, helemaal uit Stuttgart, had zijn video steeds in de aanslag om alle mooie modellen vast te leggen.

Als u zich nu afvraagt wat er zoal te zien was, bent u dus diegene die al dat moois heeft moeten missen. Of was u misschien een dag te laat omdat in ons clubblad per abuis de verkeerde datum stond vermeld? Uiteraard bieden wij U hiervoor onze excuses aan.

Afvulmachine (F.Leurs)

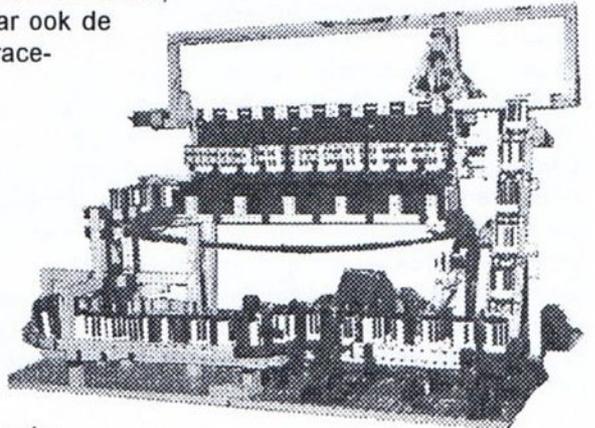
De heer Jean Janssen uit Roermond liet drie versies van een versnellingsbak zien. Een zeer authentieke versie van een handgeschakelde versnelling die functioneerde op basis van een eenvoudige overbrenging van een vlak wiel, waarop haaks een tweede wiel draait. De verschillen in omtrek van het vlakke wiel bepaalt hier de snelheid en zelfs "acheruit" was mogelijk. De tweede versie was een automatische versnellingsbak met z.g. "planeten". Het stopzetten van één van deze planeettandwielen bepaalt hier de snelheid. Het derde model was een conventionele versnellingsbak.

Andries en Arie Thielemans waren met diverse modellen gekomen waaronder een grote truck met oplegger waarop een op afstand bestuurbare bulldozer op en af kon rijden. De bulldozer was uitgevoerd als graafmachine en was voorzien van twee infrarood ontvangers.

Paul Bataille had zeer veel leuke modellen met als thema "De boerderij". Met twee tractoren en vele aan te koppelen machines, waaronder een strobalenmachine, een aardappelrooier en diverse grondbewerkings-machines. Maar ook de stal en een heuse zeis ontbraken niet. Tevens had hij een mooie racewagen gebouwd met de nieuwe powermotor als aandrijving en een unieke met propeller aangedreven auto. Ook deze functioneerde fantastisch.

Ik (Stef Dijkstra) had ook enkele modellen meegenomen, waaronder de Industrie Robot, twee op afstand bestuurbare auto's en het kermismodel "Miami". Allemaal modellen waar de kinderen zelf mee mochten spelen. De heer Jansen kwam met zijn twee mooie kermismodellen de "Octopus" en de splinternieuwe attractie de "Move It". Benny Hamers was er met een mooie mobiele kraanwagen de "Heavy Duty Crane". Ook Jos Geurts was van de partij met een nieuwe versie van zijn Barcode scanner en sorteerder.

Een heel geinig functionerend model waarin weer veel technieken waren verwerkt die we nog niet eerder gezien hadden. Ook had hij nog diverse andere kleine modellen bij zich en vele onderdelen waarmee zijn neefje en andere kinderen konden bouwen.

De barcode (Jos Geurts)

Harold Jaarma van Freetime liet ons niet in de steek en had weer vele dozen te koop. Hij kon tevens een folder laten zien waarop de nieuwste bouwdozen, die eind dit jaar uitkomen, te bewonderen waren. Frans Leurs had weer flink uitpakket met een nieuwe versie van zijn flessenvulmachine. Een zeer uitgebreid model waar mechanisering en automatisering hand in hand gaan. Ook de heer Mels was er met zijn computerbestuurde model waarin vele stappenmotoren zijn verwerkt. Hij gebruikt hierbij een eigengebouwde interface. De heer Derksen had een compact model

van een drieassige robot gemaakt die stalen balletjes met een elektromagneet kan verplaatsen. Het model werkte goed, maar aansturen met een computer is toch minder eenvoudig. Andries legde hem geduldig uit hoe je met Luckylogic zo'n model kon besturen. Zo ziet U, ook daar is een clubdag voor bedoeld.

Behoudens de Fischertechnik modellen was er ook nog een grote LGB treinbaan opgesteld en een zeer bijzondere versie van een oude Trix-treinbaan, waarbij kinderen op een fiets heel hard moesten trappen om de treinbaan van stroom te voorzien. Dit had ik nog niet eerder gezien.

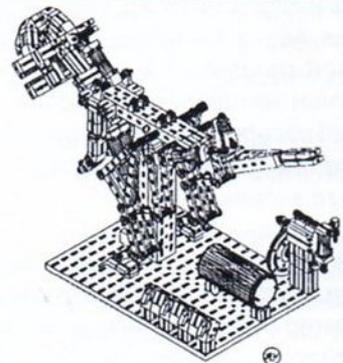
Het was weer een geslaagde dag met veel bezoekers. Met dank aan de organisatoren.

Stef Dijkstra.

De Tyrannosaurus (T-Rex)

(door Johan Lankheet)

Bijna 200 miljoen jaar lang waren dinosaurussen alleenheersers op aarde. Hun naam ontstond uit de Griekse woorden deinos (verschrikkelijk) en saurus (hagedis) en betekent dus letterlijk "verschrikkelijke hagedis". Dinosaurussen waren inderdaad hagedisachtige dieren. Maar verschrikkelijk waren ze lang niet allemaal! Dank zij fossiele vondsten is vrij veel over deze enorme reptielen bekend geworden. Er waren kleine soorten ter grootte van een duif, maar onder de dinosaurussen bevonden zich ook de grootste kolossen die ooit geleefd hebben. Sommige zoals de ruim twintig meter lange brontosaurus of de kleinere stegosaurus en triceratops, waren vreedzame planteneters. Andere waren vervaarlijke roofdieren, waaronder het grootste en bloedorstigste roofdier aller tijden; de tyrannosaurus met zijn vervaarlijke bek vol vlijmscherpe dolktanden. Zo'n tachtig miljoen jaar geleden stierven alle dinosaurussen -op enkele kleinere soorten na- vrij plotseling uit. Het waarom van dit massale verdwijnen is nog steeds een mysterie.

Toch is de tyrannosaurus niet geheel verdwenen. Op de clubdagen in Moers en Schoonhoven verscheen een van onze Duitse clubleden, dhr. Busch, met een schitterend model van een T-rex. Hij had deze 15 meter grote en 9.000 kg zware kolos

nagebouwd met Fischertechnik. Uiteraard niet in dit formaat, maar in een wat handzamer formaat. Het is uitgevoerd met pneumatische cilinders die het mogelijk maken dat meerdere delen van het monster ook echt beweegbaar zijn. Een foto van dit model hebt u al kunnen aanschouwen in het vorige clubblad.

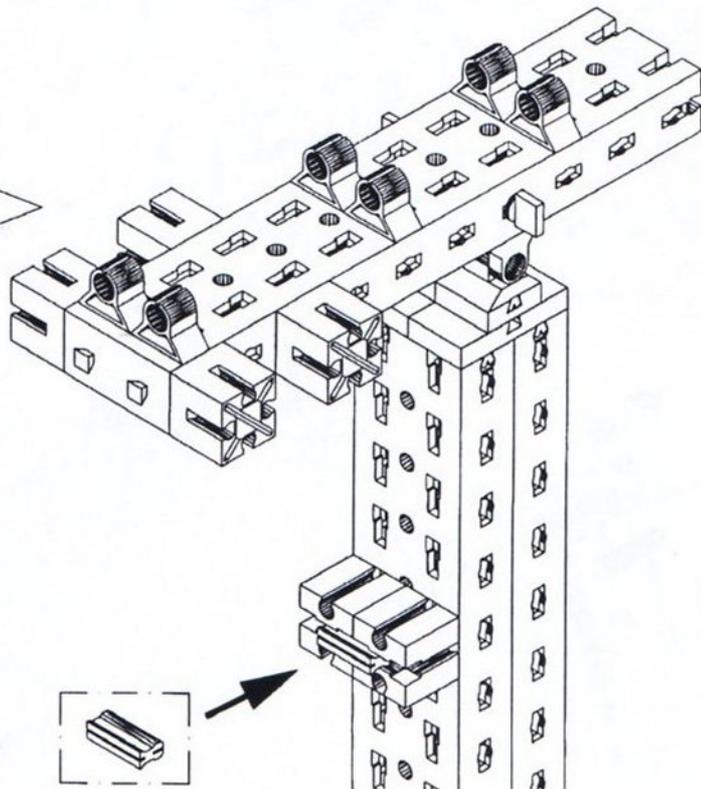
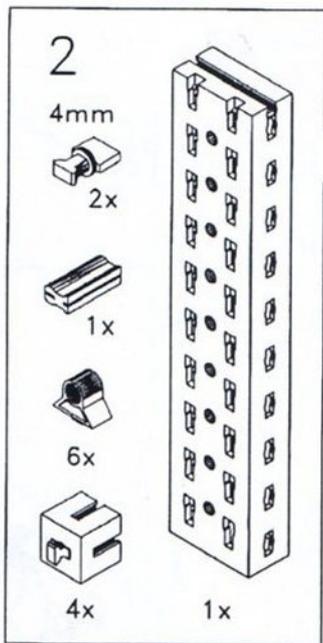
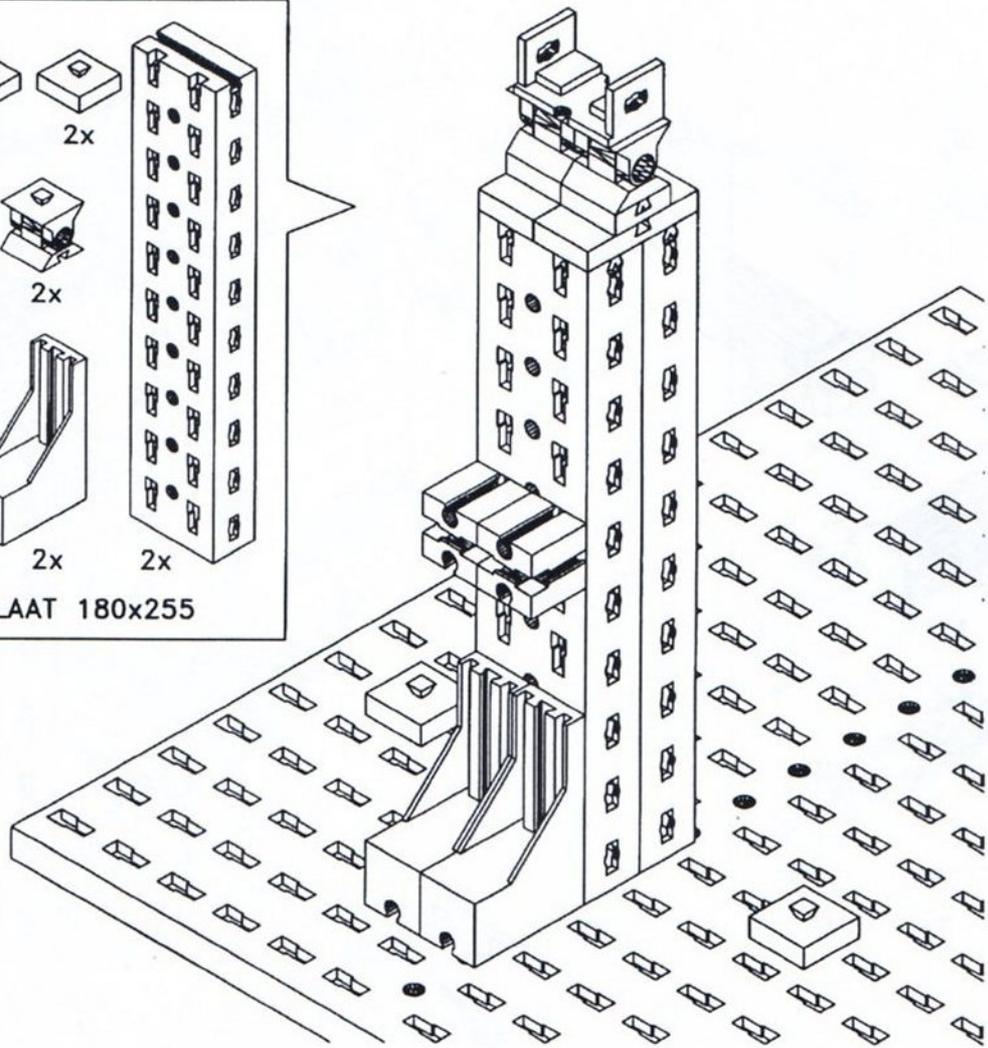
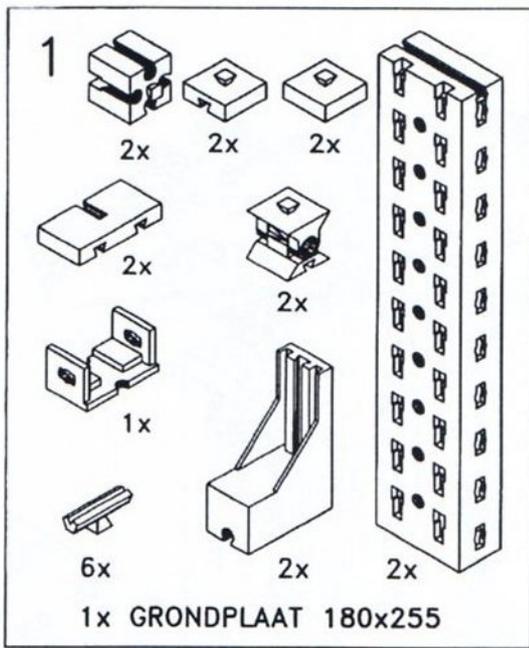
We konden u uiteraard dit model niet onthouden en dhr. Busch was bereid om hieraan mee te werken.

Het model kan zoals gezegd pneumatisch aangestuurd worden. U kunt hiervoor de standaard compressor gebruiken die ook toegepast wordt in de Fischertechnik doos: pneumatic robots. De bouwbeschrijving hiervan kunt u dan ook in de handleiding van deze doos vinden.

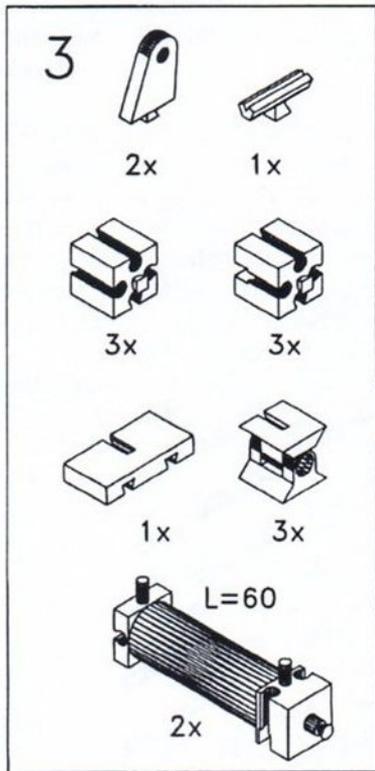
Het beste resultaat verkrijgt u wanneer je een zware transformator gebruikt. Deze zorgt in combinatie met de minimotor voor net voldoende luchtdruk. De luchtslangen voor de aansturing van de luchtcilinders kun je vanaf de kop en de staart van de T-Rex door de kabelgeleiders op z'n rug via de rompsteun naar beneden voeren. Op de samenstellingstekening van de T-Rex kunt u zien hoe ik de compressor en de handbediende luchtventielen heb geplaatst.

Een waarschuwing vooraf. Dit is een model voor gevorderden, vooral de van statica gebouwde achterpoten zijn lastig om na te bouwen.

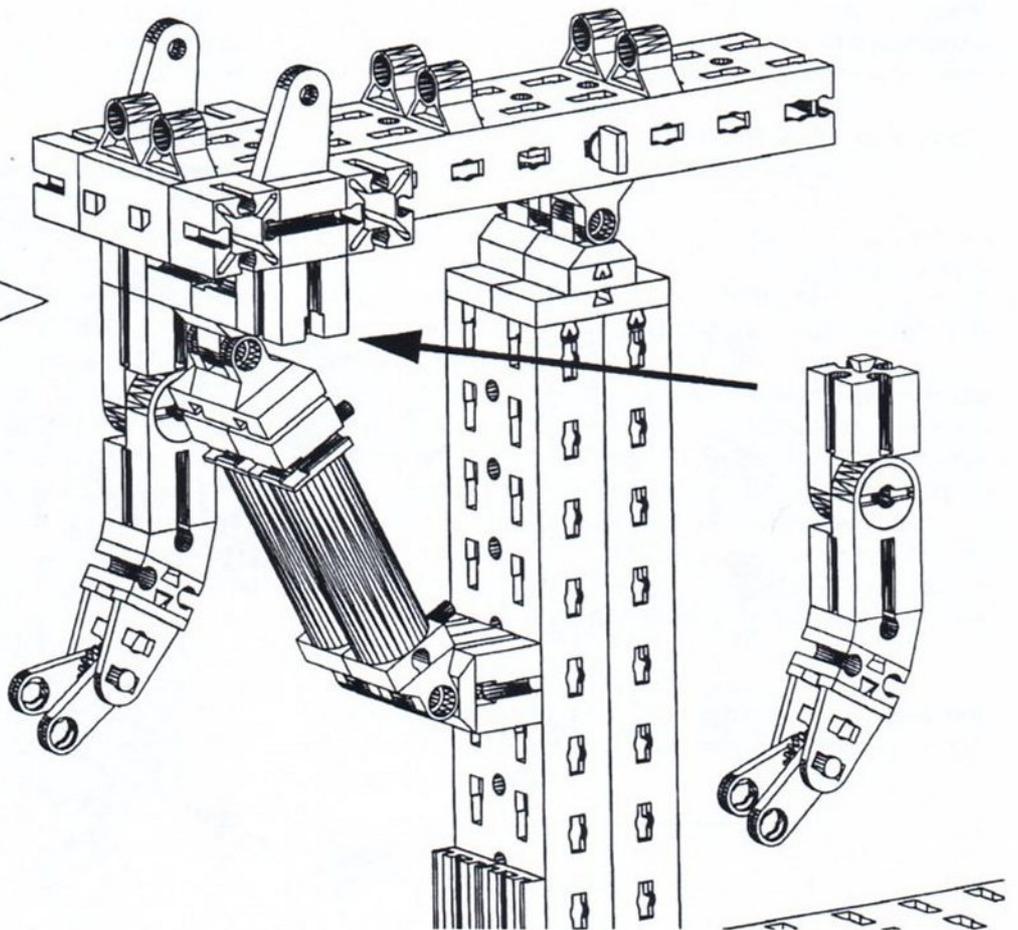
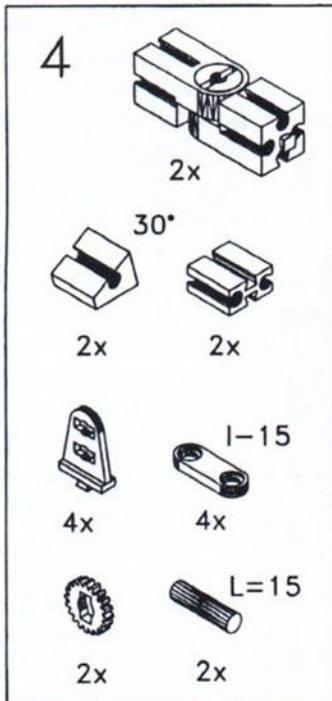
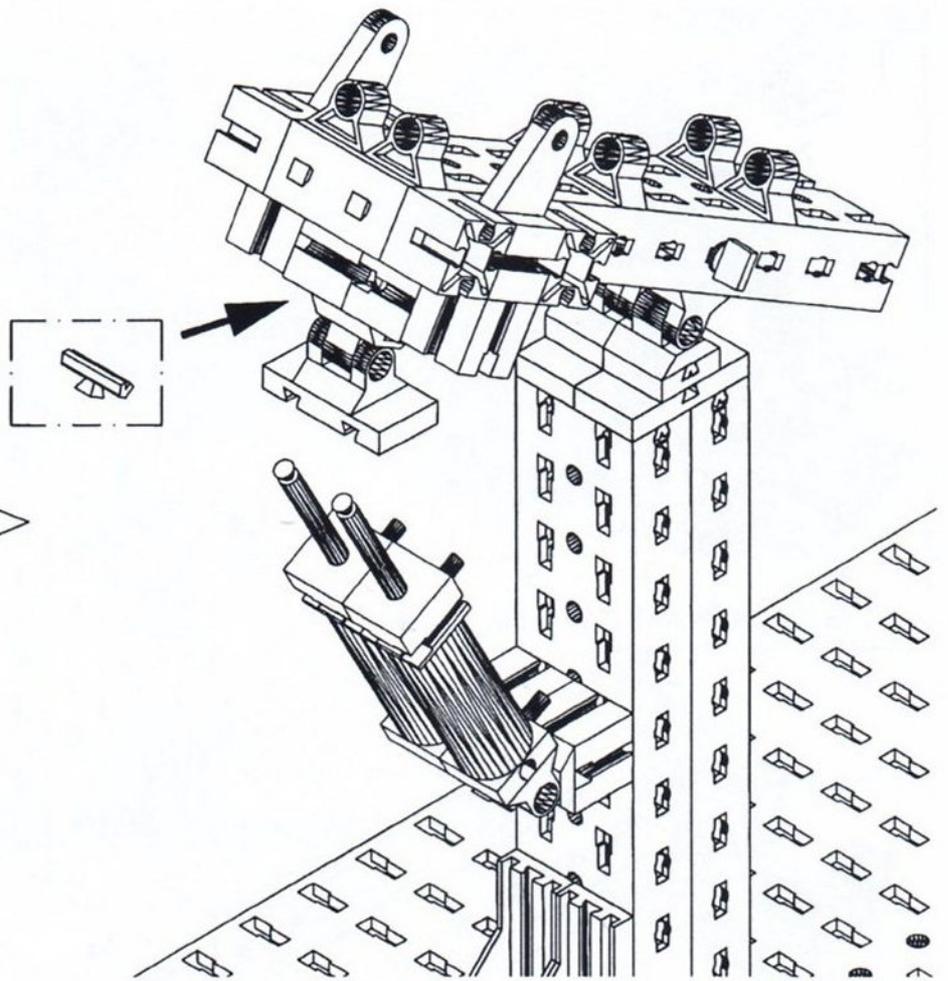
Veel plezier !

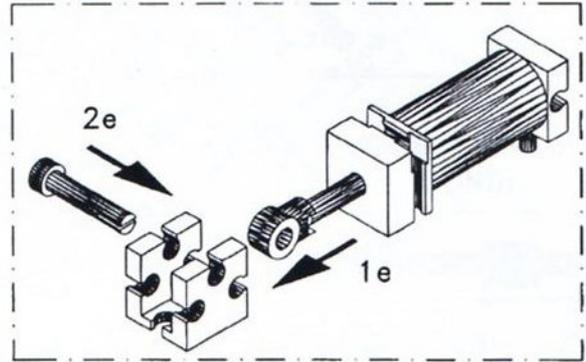
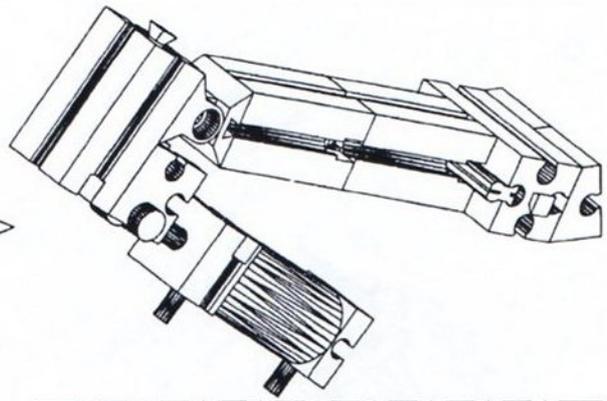
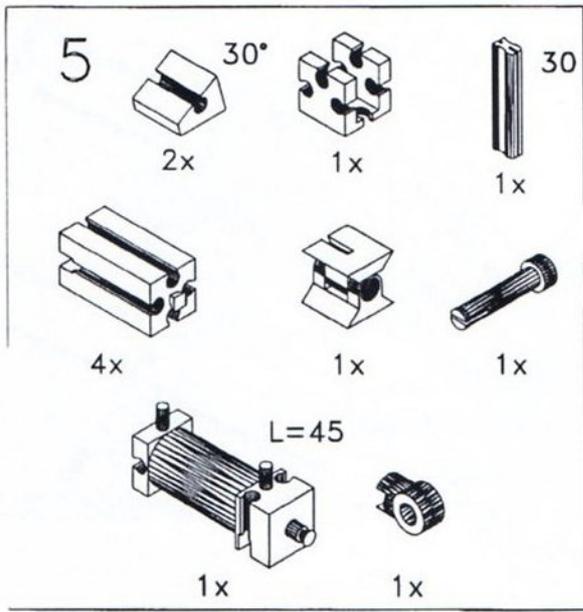

----- =INFORMATIEF

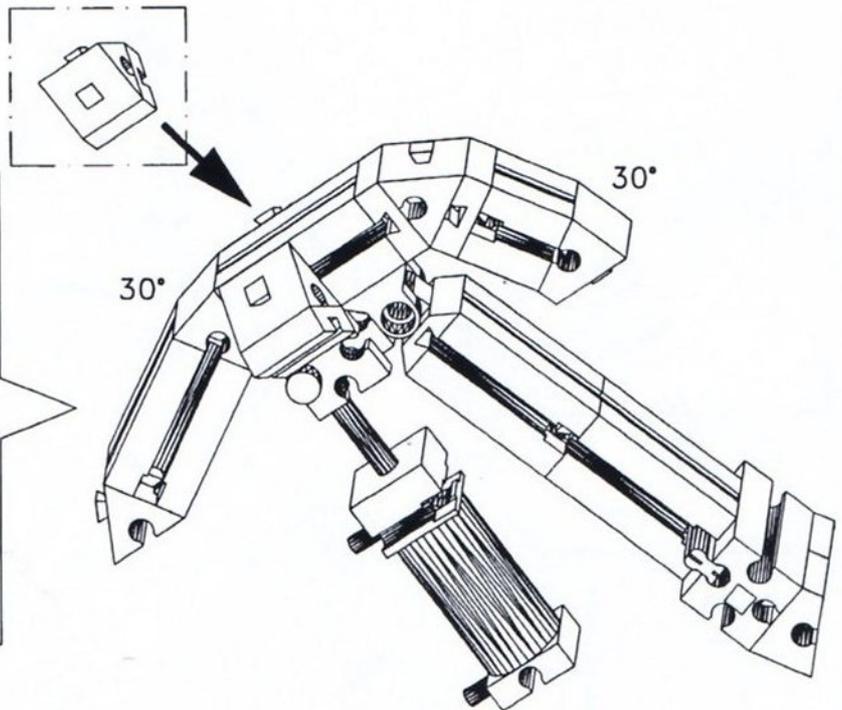
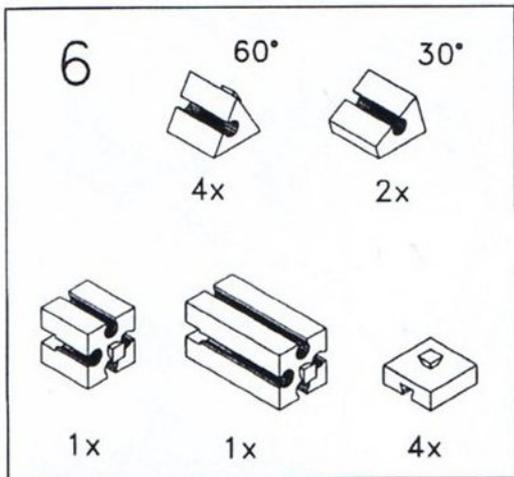

--- =INFORMATIEF

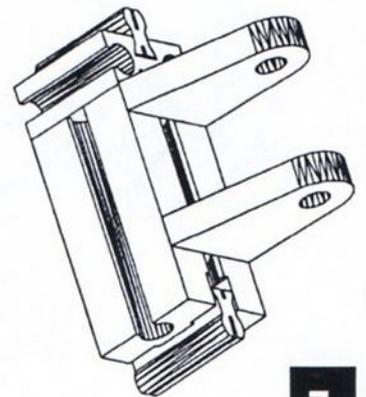
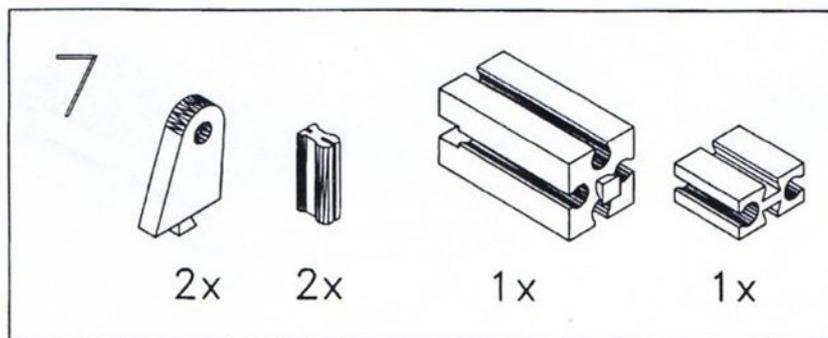

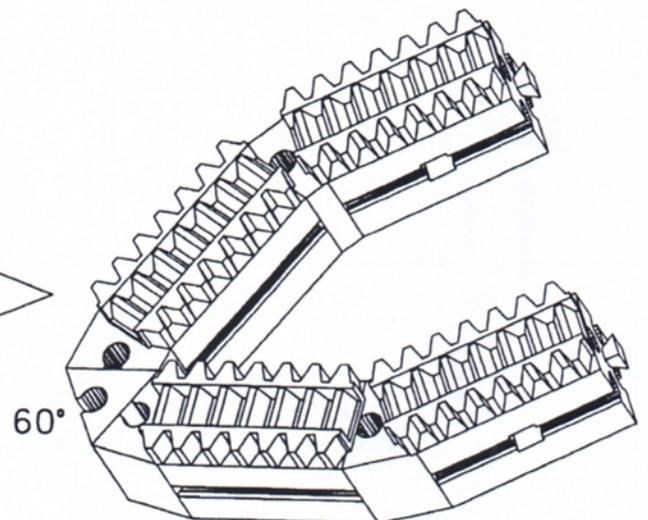
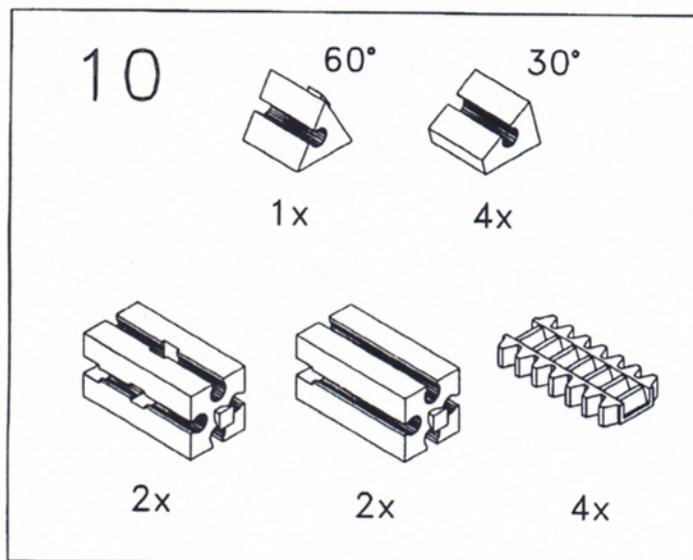
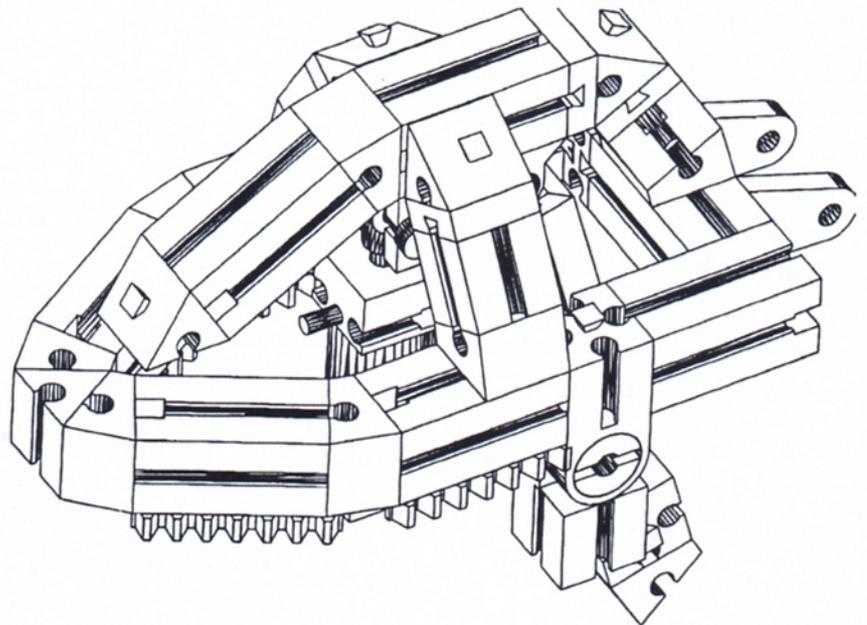
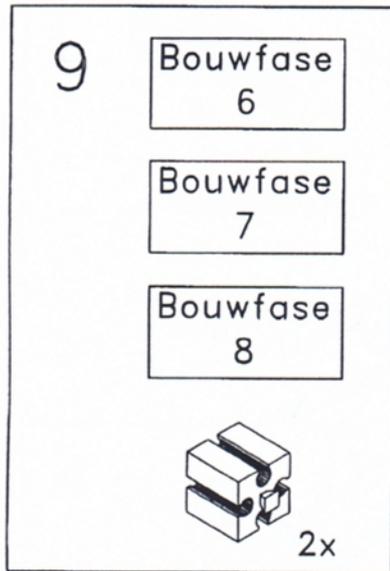
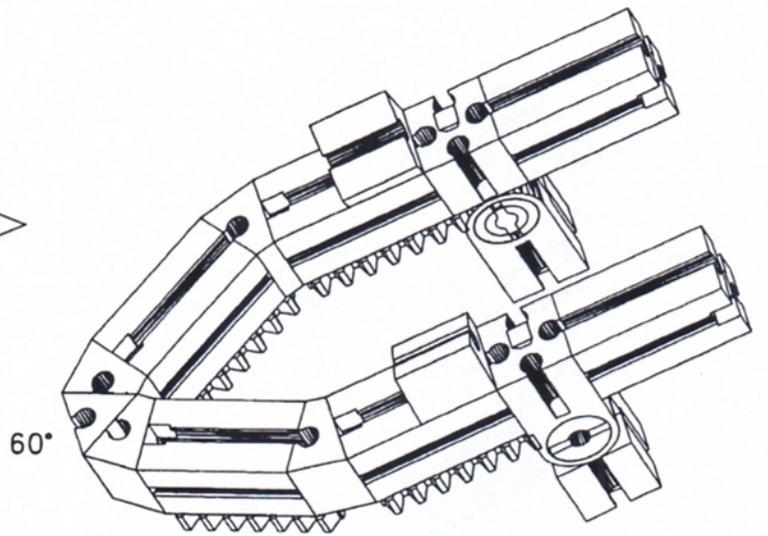
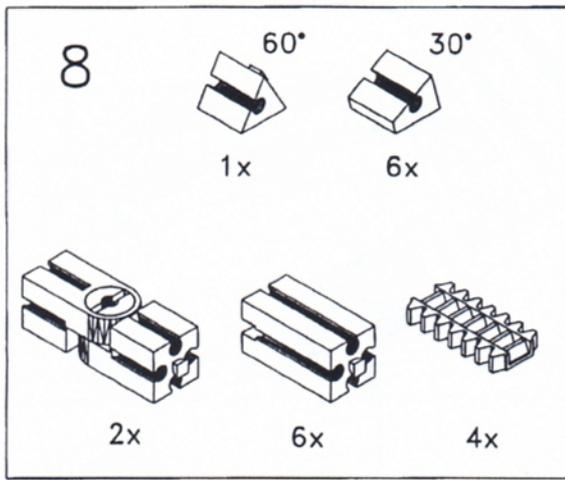

----- =INFORMATIEF

----- =INFORMATIEF

11

Bouwfase 9

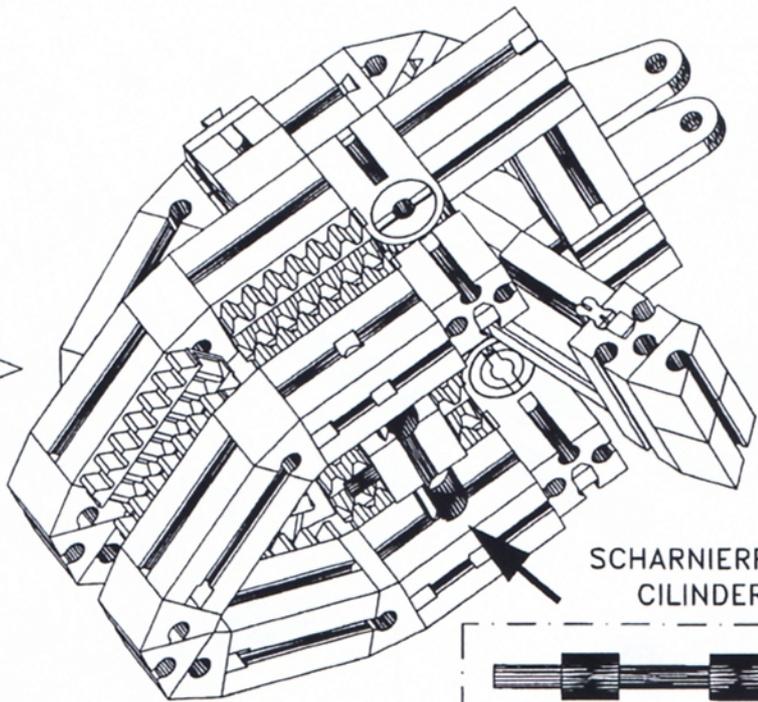
Bouwfase 10

2x

1x L=60

SCHARNIERPUNT
CILINDER

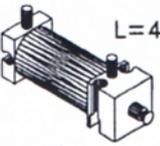
----- =INFORMATIEF

12

30°

1x

L=45

1x

1x

2x

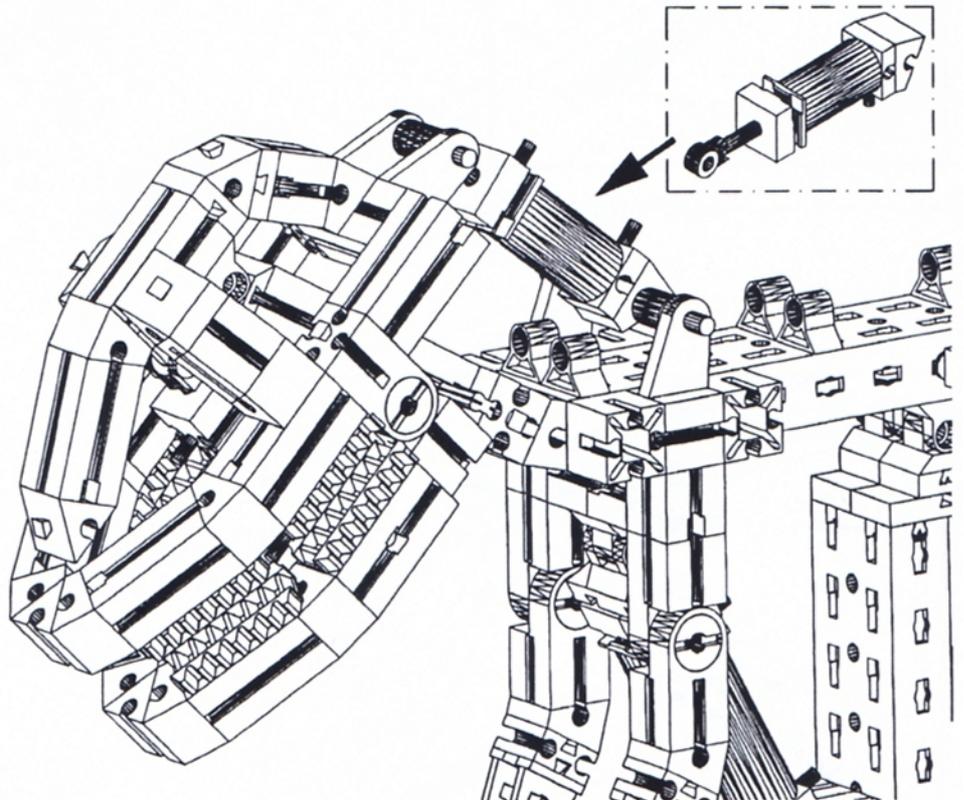

2x

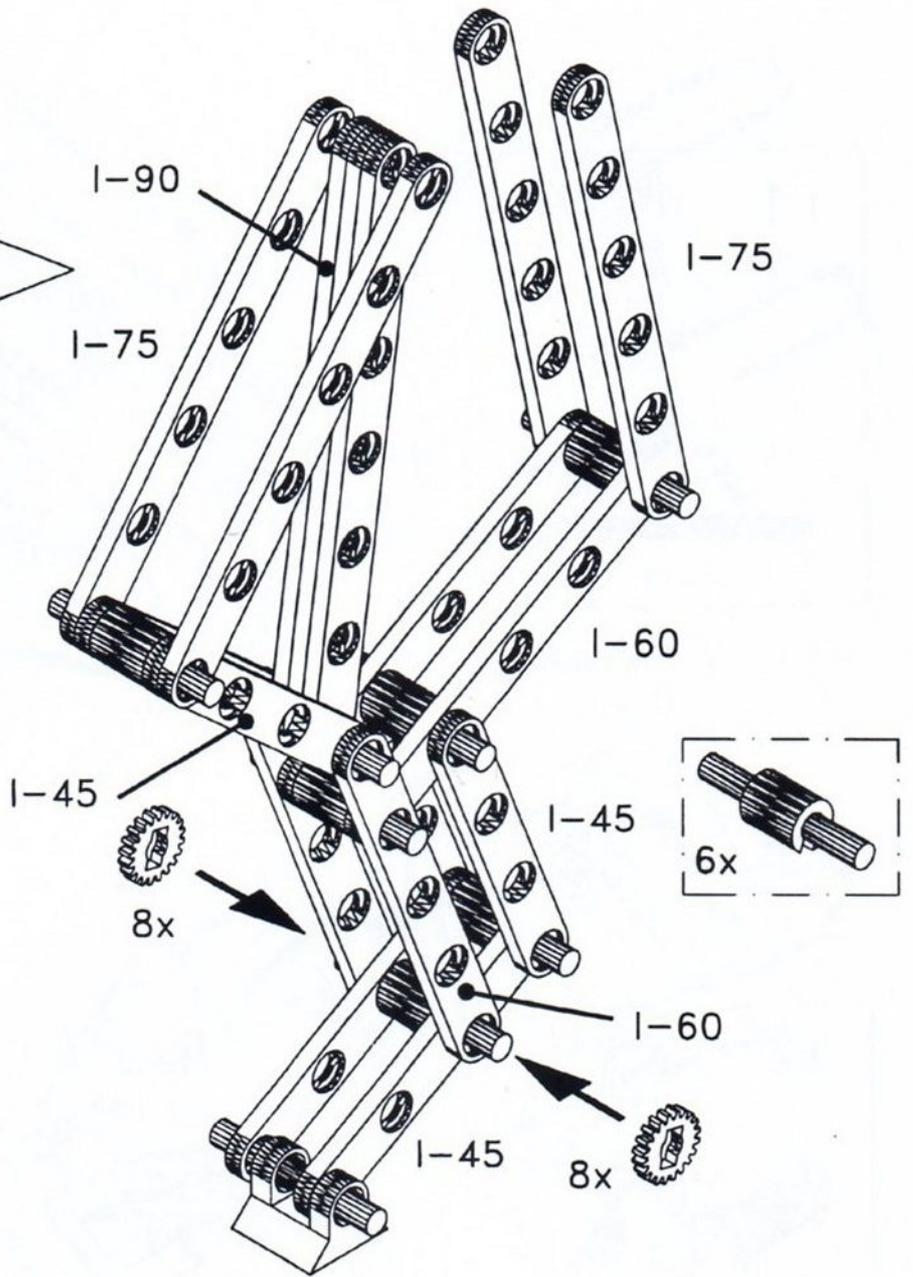
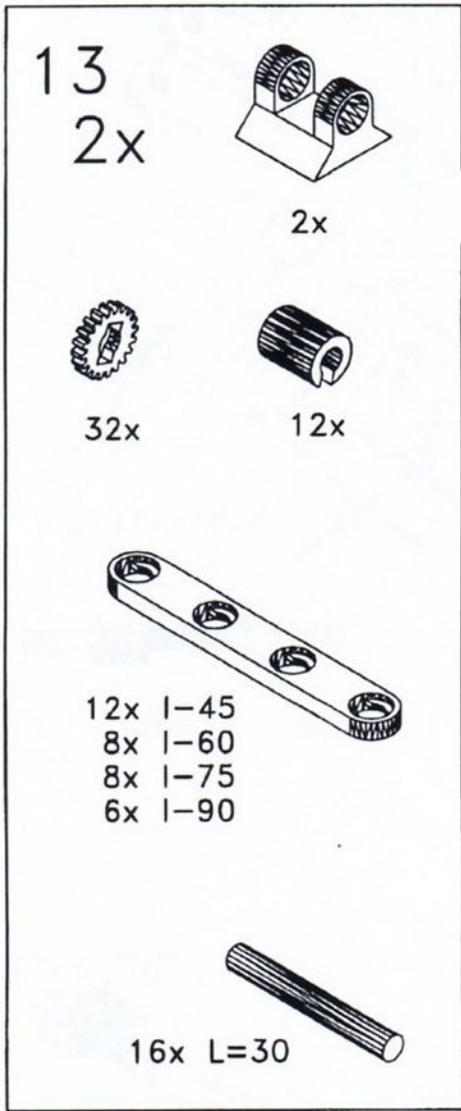

1x L=30

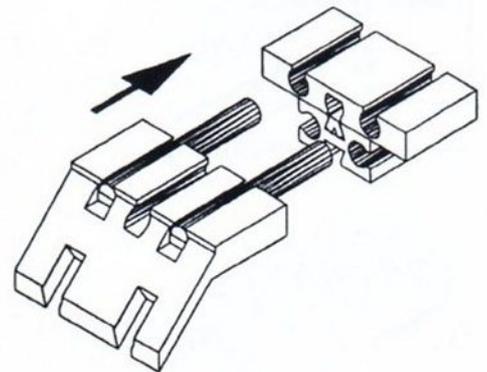
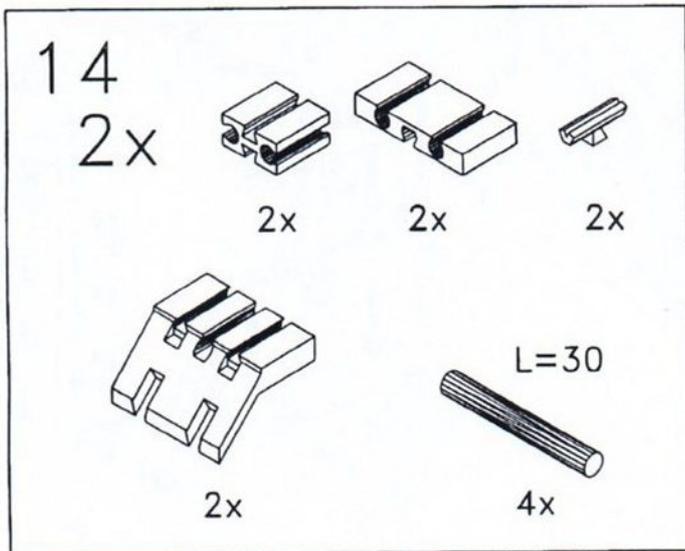
1x L=60

----- =INFORMATIEF

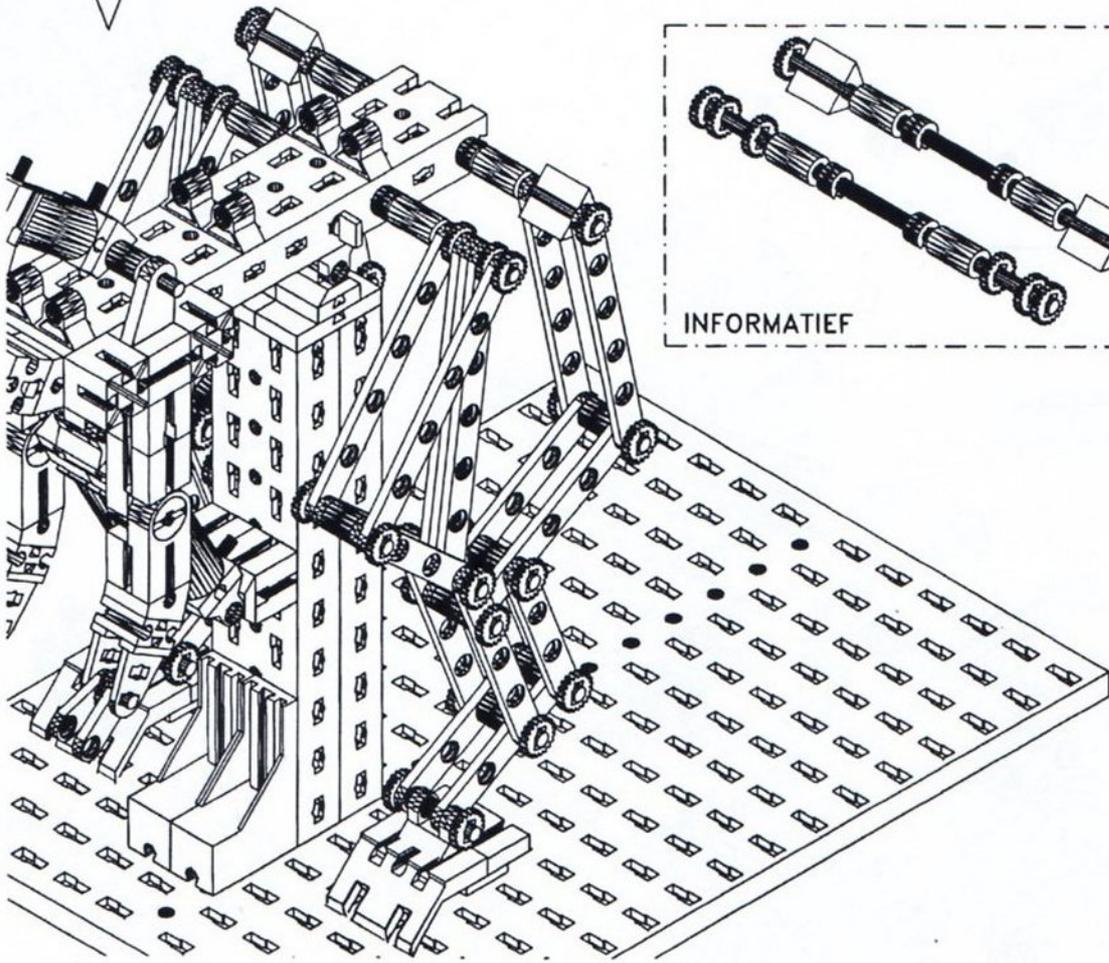

----- =INFORMATIEF

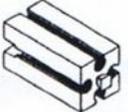

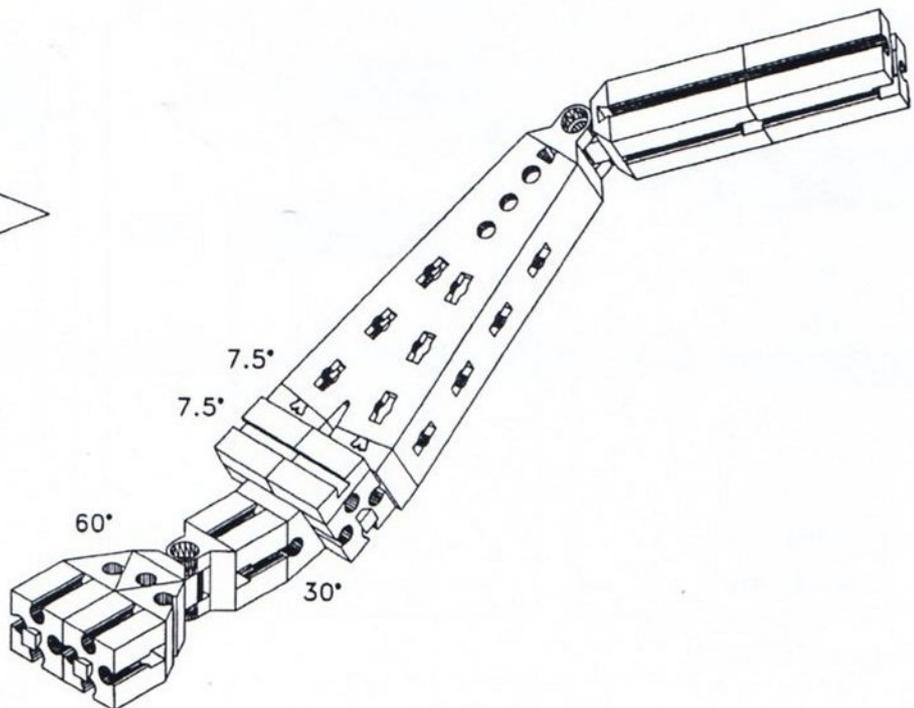
15

Bouwfase 13		60°		4x		8x		4x		L=125	2x
Bouwfase 14											

16

	2x		2x
	3x		3x
	3x		1x
	1x		
	4x		

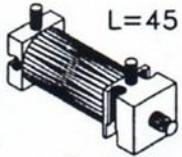

17

Bouwfase
15

2x

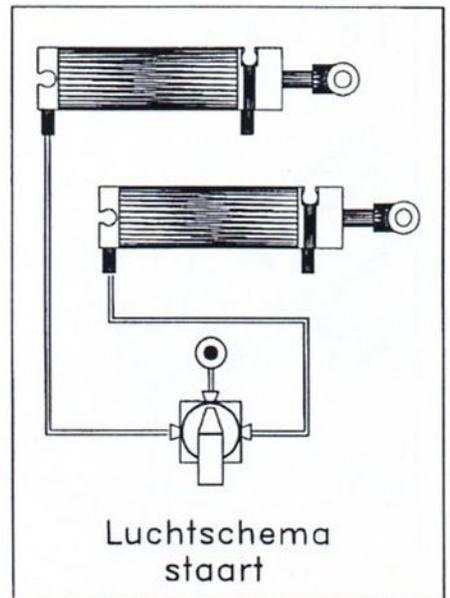
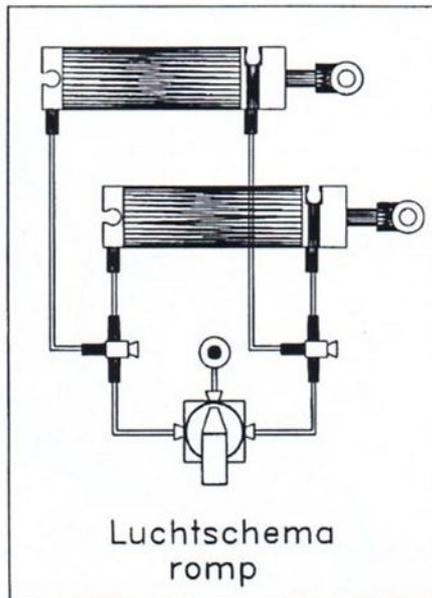
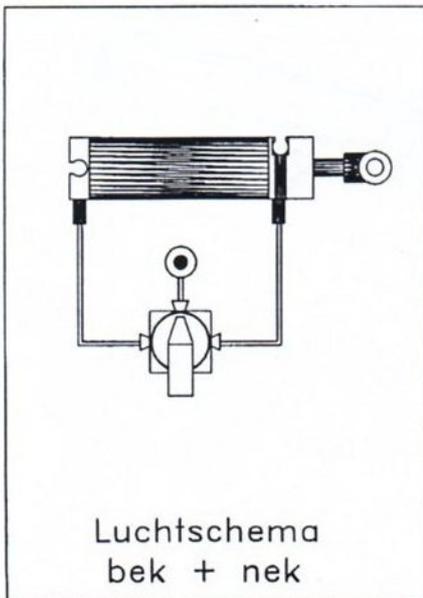
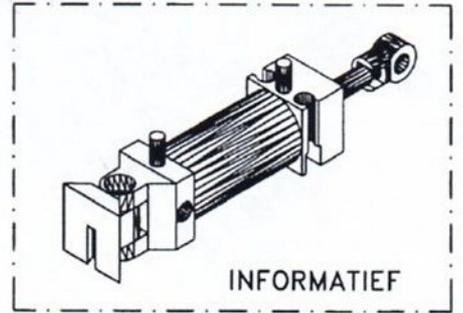
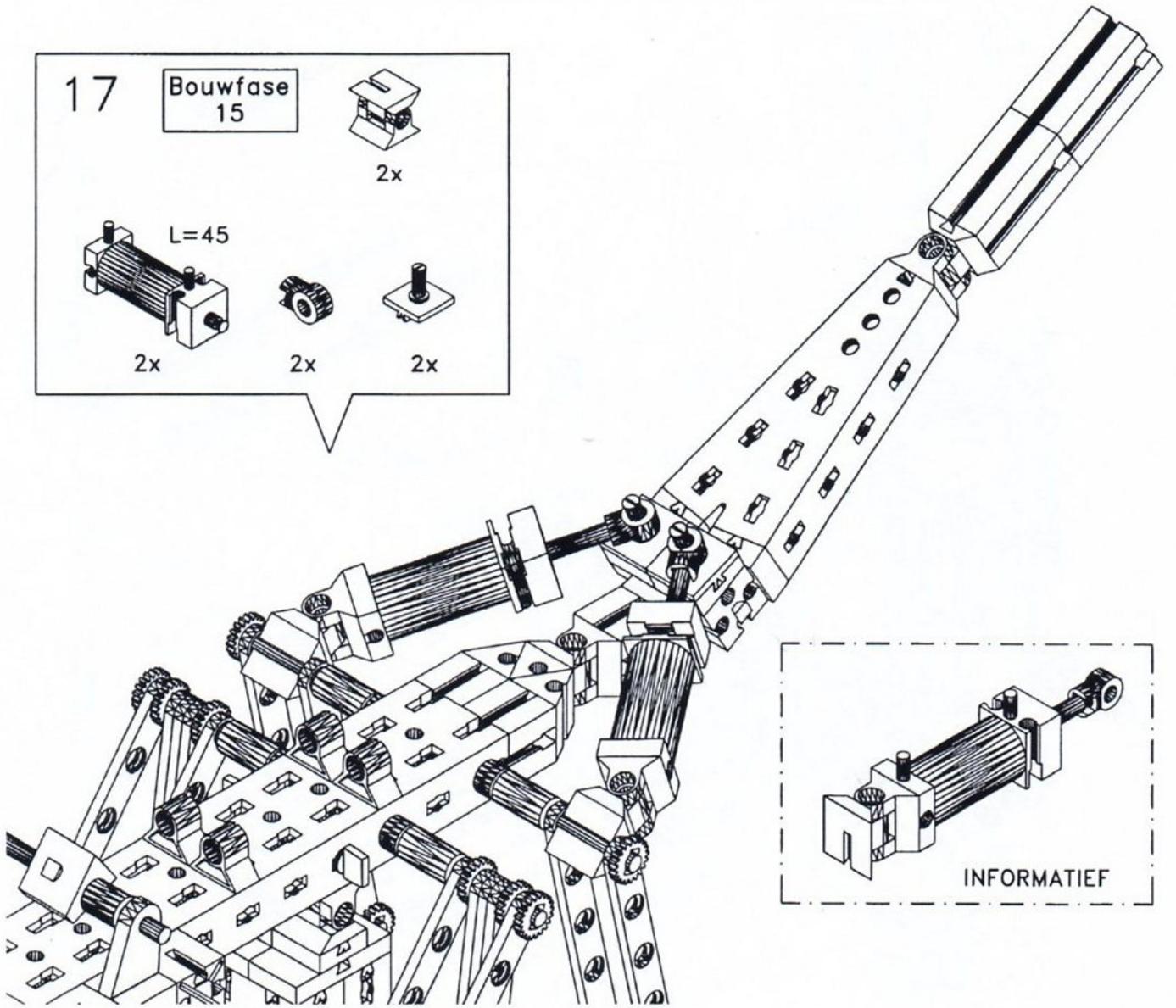
2x

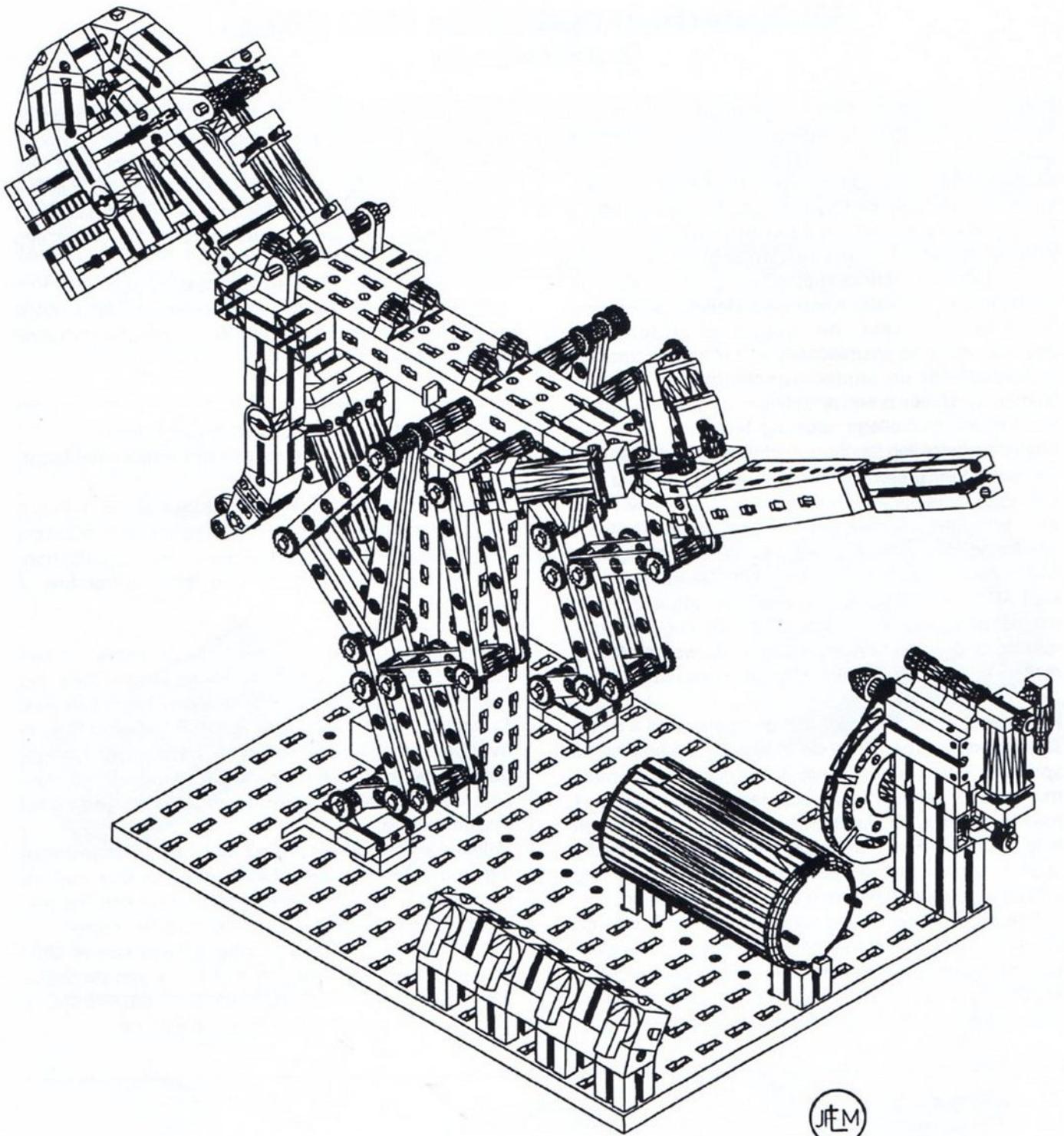
2x

2x

⊙ = Luchttoevoer

Het model met de opstelling van de verschillende onderdelen.

Fischertechnik op Helicon MBO Boxtel

(door Herman Ettema)

Helicon opleidingen MBO Boxtel maakt deel uit van een groot AOC (agrarisch opleidingscentrum). Het heeft vestigingen in Apeldoorn, 's Hertogenbosch, Eindhoven, Kesteren, Nijmegen, Deurne, Helmond, Oss, Tiel, Velp en Boxtel. Het verzorgt opleidingen (VMBO en MBO) op het gebied van bloemschikken, bos- en natuurbeheer, dierenhouderij, diervverzorging, fruitteelt, levensmiddelentechnologie, catering, mileutoezicht, paardensport, recreatie, tuinbouw en landbouwtechniek. MBO Boxtel kent de volgende afdelingen: dierenhouderij, levensmiddelentechnologie en catering, milieutoezicht en landbouwtechniek. De afdeling landbouwtechniek is een opleiding in samenwerking met het Apeldoorns College, afdeling Techniek.

Binnen de opleiding landbouwtechniek vindt dit jaar voor het eerst een project plaats met gebruikmaking van Fischertechnik. De naam van het project is AIM, dit is een Engelse afkorting. Het staat voor Abilities Integrated Manufacturing. Vrij vertaald is dat vaardigheden combineren om iets te maken. Daarnaast betekent AIM in het Engels ook doel. Een afgestudeerde die met alle aangeleerde vaardigheden (cognitief, motorisch, sociaal en communicatief) iets werkends kan maken is later een goudhaantje op de arbeidsmarkt.

Het project wordt gedraaid met groepen van 4 à 5 personen. Iedere groep krijgt de volgende Fischertechnik spullen: 3 universal dozen, 1 cartech profi, 2 mini-motorsets, 1 ketting met rupsbeslag, 1 opbergbox en 1 rode fischerbox. Er zijn 9 groepen. Dat levert dus een hele voorraad Fischertechnik. Het uitpakken van die spullen, samen met de leerlingen, had heel veel weg van pakjesavond, dat kunt u zich wel voorstellen.

Iedere groep moet een machinepark maken met de universal spullen. Het machinepark moet in iedere geval bestaan uit: een transmissie, mixer, vrij te kiezen apparaat en de koppeling tussen transmissie en de twee apparaten. Het machinepark moet geheel

gemechaniseerd en mechanisch doorgerekend worden. Daarnaast moet er een gebruiks- en onderhoudboek gemaakt worden. Uiteindelijk moet er ook met een powerpoint een presentatie gemaakt worden van het werkende model. De leerlingen moeten dus nogal wat kwalificaties en vaardigheden hebben om dit tot een goed einde te brengen.

Parallel aan het machinepark moet er ook een MPV (multi-inzetbaar voertuig) gemaakt worden. Met die MPV gaan de afzonderlijke groepen in knock-out wedstrijden bepalen welke:

1. **het snelst is**
2. **het verst een helling op komt**
3. **het snelst over een hindernisbaan komt.**

Bij de MPV mag de hardware tussen de wedstrijden door niet veranderd worden. Er mag alleen geschakeld worden. Dus leerlingen moeten veel uitproberen, denken, overleggen etc om tot een optimaal voertuig te komen.

Fischertechnik wordt hier gebruikt als middel en niet als doel. Tijdens de opstart van het project dachten veel leerlingen en ouders dat Fischertechnik het doel was. Er werd nogal lacherig over gedacht. Maar dat is nu over. Iets uitdenken, modificeren, berekenen, overleggen, testen etc zijn termen die nu de boventoon voeren. Men heeft bewondering gekregen voor Fischertechnik.

Volgend jaar wordt het project uitgebreid met: zelfstandig een regelbare gestabiliseerde voeding maken, pneumatiek (van Fischertechnik) en aansturing met Moeller Easy stuurrelais. Dus dat gaat maar door.

Als er iemand interesse of vragen heeft kan er altijd contact opgenomen worden met Hans van de Wetering, docent procesautomatisering:

of met Herman Ettema.

Bibliovaria

Er wordt nog vrij regelmatig gevraagd naar een inhoud van de bibliotheek. Deze is te verkrijgen door f 4.00 aan postzegels op te sturen naar mijn adres.

Wat ik en de club graag zouden willen is dat iedereen die een uitgave heeft die niet in het overzicht vermeld staat dat aan mij kenbaar maakt onder vermelding van de betreffende gegevens. Zo kunnen we op den duur een compleet overzicht samenstellen van wat ooit is verschenen. U hoeft niet te reageren maar het mag wel.

Er zijn ook veel verzamelaars onder de leden. Dozen (open of dicht), prijzen, handleidingen, bouwmodellen, brochures en noem maar op. Ik zou het op prijs stellen als die leden zich bij mij willen melden onder vermelding van wat zij verzamelen. Zo kan ook een soort netwerk van gegevens ontstaan dat voor de andere leden interessant kan zijn.

De bibliotheek kan op afspraak worden geraadpleegd. Maar omdat Borger niet bij iedereen in buurt ligt zijn ook andere afspraken mogelijk. Bel of mail.

Bibliotheek Fischertechnikclub Nederland As van Tuyl

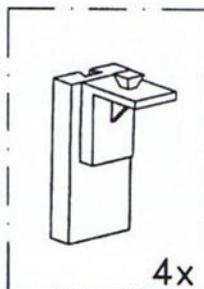
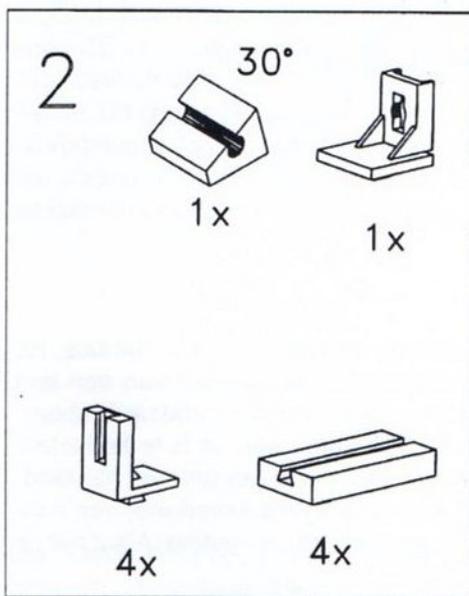
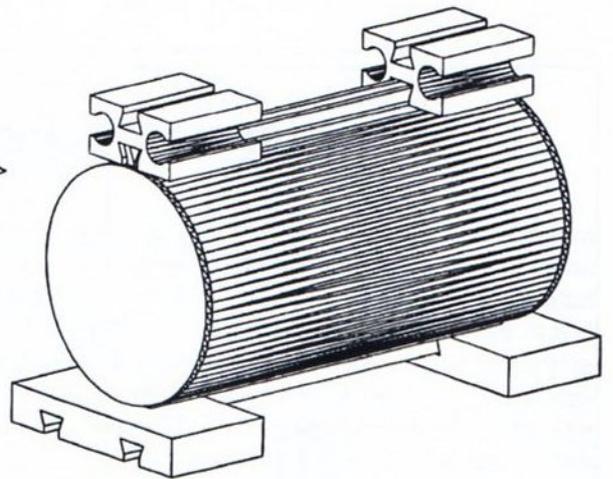
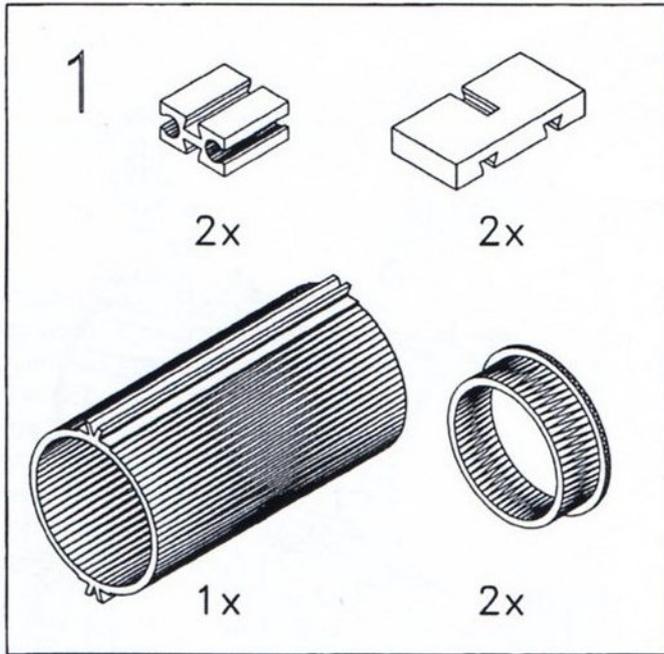
Kids corner

(door Johan Lankheet)

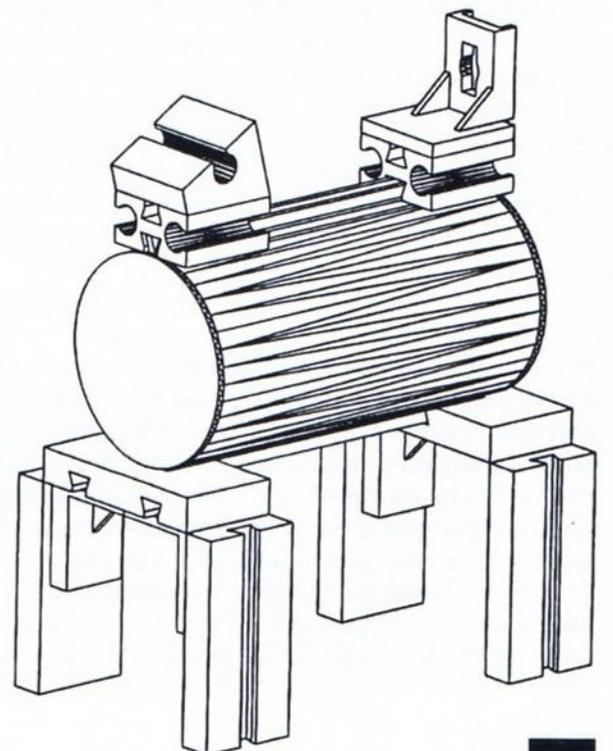
In het vorige clubblad stond een grijper afgebeeld om na te bouwen. Dit keer is het weer iets bijzonders geworden. De familie Bataille was op de vorige clubdag in Schoonhoven aanwezig met fraaie modellen van dieren. Samen met zijn kinderen had Paul een hele verzameling dieren gebouwd en trots werden ze daar geshowd.

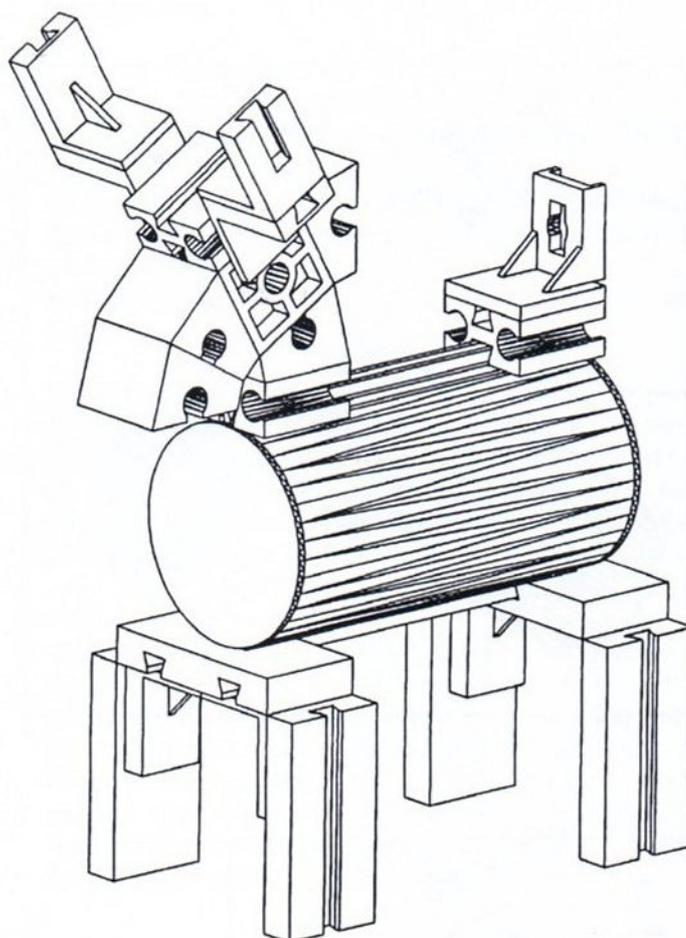
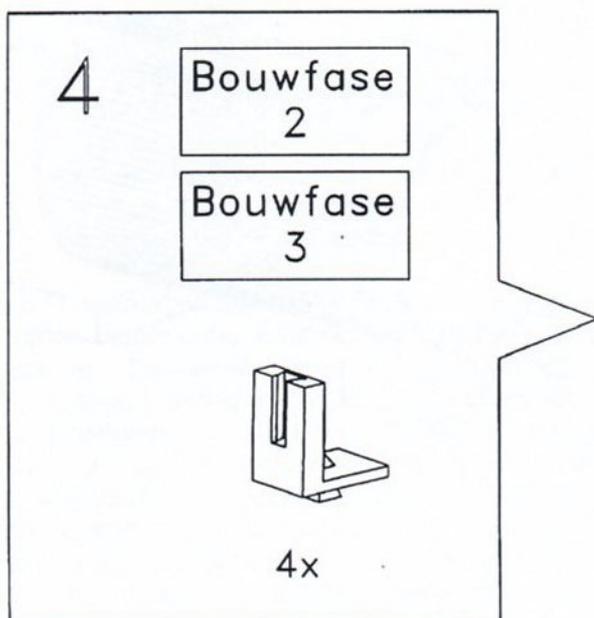
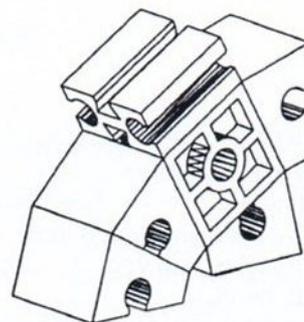
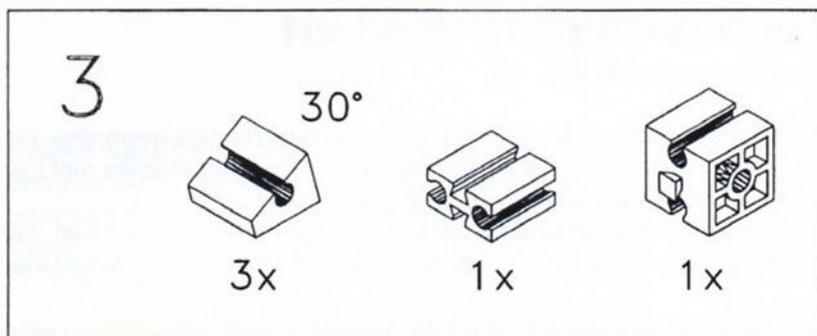
Twee ervan worden in dit en het volgende clubblad beschreven, waarbij de spits wordt afgebeten door een hert. Dit model is stap voor stap afgebeeld, zodat het goed na te bouwen is. In het volgende clubblad komt dan een vogel aan de beurt.

Misschien hebben jullie ook nog leuke ideeën. Als dat zo is vraag dan je vader om een schetsje of een foto van jouw model te maken en stuur dit op naar de redactie. Wie weet komt het dan in een van de volgende clubbladen. (Lekker stoer).

----- =INFORMATIEF

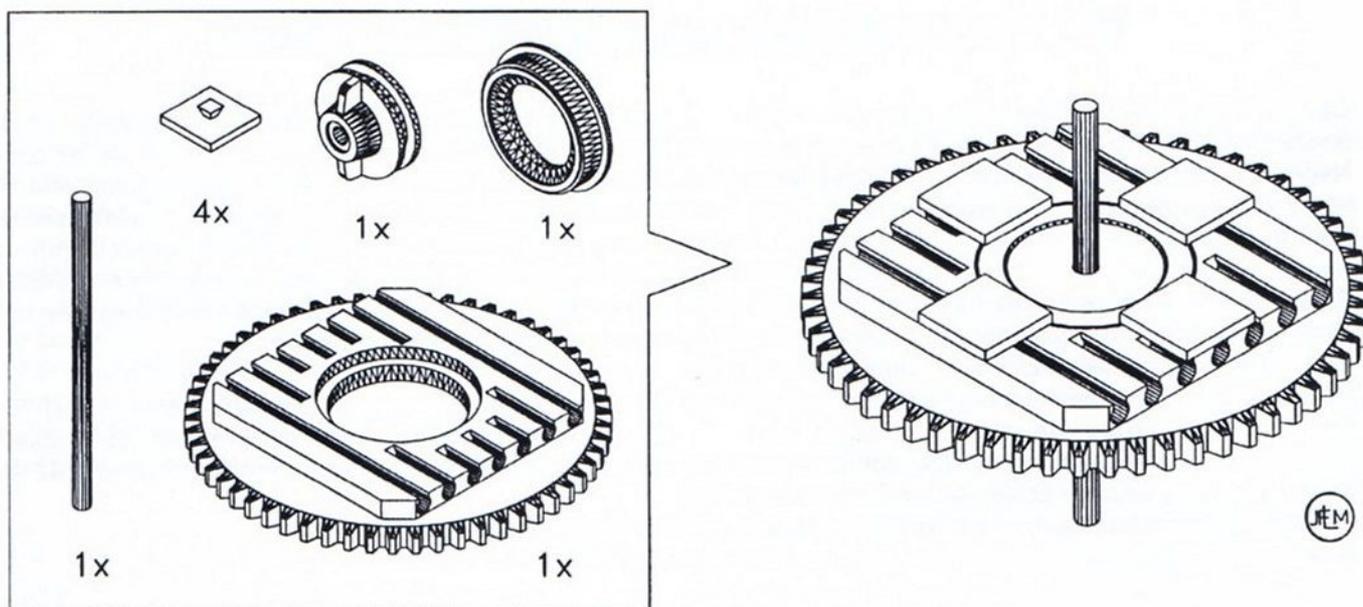
Wie wel eens met aandrijvingen bezig is geweest, zal ongetwijfeld gemerkt hebben dat Fischertechnik een aantal grote tandwielen mist. Fischertechnik heeft tandwielen en tandbussen met een aantal tanden van 10 tot en met 40. Er is een nog groter tandwiel met 58 tanden. Dit is een onderdeel van de draaikrans en past niet rechtstreeks op een as van 4 mm. Op de clubdagen zie je wel eens slimmeriken die daar weer een oplossing voor hebben gevonden, maar overtuigend was het tot dusver allemaal nog niet.

Tip

Max Buiting kwam onlangs met het ei van Columbus. Hij heeft namelijk uitgevonden dat met behulp van een oud railwiel (artikel 36331) voorzien van de standaard rubbering, het grote tandwiel direct aan een as is te koppelen. Het railwiel past namelijk precies in het gat van het tandwiel. Wanneer je het wiel vervolgens fixeert met een aantal plaatjes krijg je een onwrikbare verbinding. Alsof het zo hoort!

De Fischerwerke en natuurlijk onze clubleden kunnen er hun voordeel mee doen.

De tekening vindt je op de volgende bladzijde!

Clubdag in Maarn, zaterdag 19 mei.

Op de ledenvergadering is het al ter sprake geweest: er wordt een clubdag georganiseerd waar volop ruimte is om te kopen en te verkopen. De datum van deze dag is zaterdag 19 mei. De plaats: gebouw "de Twee Marken" in Maarn (U). Vanaf 9 uur kan er worden opgebouwd en vanaf 10 uur is het publiek welkom. Om 16 uur gaan we weer afbreken en om 17 uur moet de zaal leeg zijn. Er is gezocht naar een locatie die midden in het land ligt en bereikbaar is per trein (plm. 5 minuten lopen vanaf het station, 2 treinen per uur richting Utrecht en Arnhem). Ik ben geen expert maar wellicht is er een busverbinding vanaf station Amersfoort waardoor je er (vanuit het noorden) sneller bent. Zowel over de A28 als over de A12 is Maarn goed te bereiken. Wanneer de borden Maarn worden aangehouden kom je, als je gewoon de weg volgt, in het centrum van het dorp. Daar bevindt zich een pleintje, recht voor het NS-station. Dit station is overigens vrij onopvallend, het ligt verhoogd! Voor de twijfelaars: op het pleintje staat een plattegrond en nagenoeg iedere voorbijganger zal kunnen vertellen waar het gebouw zich bevindt.

Op de hoek bij het plein is een supermarkt. Komend van de A28 en komend van de A12 (vanuit Utrecht) ga je nu voor de supermarkt linksaf. Komend vanaf de A12 (vanuit Arnhem / Maarsbergen) ga je voorbij de supermarkt rechtsaf. Komend vanuit de trein steek je over en loop je langs het plein. In alle gevallen ben je nu op de Raadhuislaan. Na ongeveer 200 m. is er een weg naar rechts. Die ga je in (dit is de Tromplaan) en dan kom je, als je een beetje links aanhoudt, na zo'n 200 meter bij "de Twee Marken" (sporthal en parkeerplaats aan je rechterhand). Er is een ruime parkeerplaats en er kunnen consumpties worden gekocht.

Het is beslist de bedoeling dat er ook veel modellen staan! Er is geen speciaal thema. Kom je met een model of met handel, geef dat dan even van tevoren door, dan kunnen er tafels worden gereserveerd. Er zal ongetwijfeld belangstelling zijn om spullen te kopen. We moeten echter ook mensen hebben die iets willen verkopen. Wil je overtollige spullen kwijt: dit is je kans!! We zullen proberen om ook op andere manieren mensen te vinden die iets willen verkopen. Daarom zullen ook oud-leden worden benaderd.

Tot ziens op 19 mei.

Gevraagd

Dhr. Karel van Hoof heeft de hand kunnen leggen op een demo-vitrine van de Junior/Superjunior. De vitrine is ongeveer 50cm lang, 25cm diep en 35 cm hoog. Om het weer in de originele staat te kunnen brengen, zoekt hij afbeeldingen, foto's of iets dergelijks dat hem hierbij zou kunnen helpen. Misschien kunt u hem helpen. De eventuele kosten worden uiteraard vergoed. Uw reactie kunt u richten aan

Het Meccano Gilde en de Fischertechnikclub

Op zaterdag 22 september 2001 organiseert het Meccano Gilde samen met de Fischertechnikclub Nederland een gezamenlijke open dag. De bijeenkomst vindt plaats in de Hogeschool te Ede aan de

Op deze dag, die geen thema heeft, kan iedereen zijn mooiste model meenemen. Of het nu mechanisch of computergestuurd is, dat maakt niets uit. Het is een mooie gelegenheid om aan de leden van het Meccano Gilde de mogelijkheden van Fischertechnik te demonstreren. Wie ooit de open dagen van het Meccano Gilde heeft bezocht weet wat deze mensen kunnen met hun constructie-materiaal.

Van horen zeggen bevindt de computerbesturing van de Meccano modellen zich nog in een prematuur stadium: slechts enkelen zijn binnen het Meccano Gilde met dit medium bezig. Het zou leuk zijn wanneer de leden van de Fischertechnikclub Nederland op het gebied van de computerbesturing hun kunnen demonstreren zodat leden van het Meccano Gilde de uitgebreide mogelijkheden van deze besturingstechniek ontdekken.

Gerekend wordt op een grote deelname en opkomst. Tafels voor je model kun je reserveren bij C. Jansen.
of bij Andries Tieleman

Het organisatiecomité
C.Jansen en A. Tielemans

Clubdag te Schoonhoven

Het tienjarig bestaan van onze club wordt op 10 november 2001 tijdens de clubdag in Schoonhoven gevierd. Als thema voor deze dag is gekozen de geschiedenis van Fischertechnik. Gedacht wordt aan het tentoonstellen van modellen uit de begintijd van Fischertechnik en modellen die in de loop van de jaren door de fischerwerke zijn uitgebracht. Hiermee kan de ontwikkeling van Fischertechnik in beeld worden gebracht en hoe het constructiemateriaal in de loop van de jaren geëvolueerd is van relatief eenvoudig constructiespeelgoed tot de hedendaagse welhaast hightech-toepassingen. Kortom, alle modellen zijn welkom en krijgen een plaats op de

geschiedenisladder van Fischertechnik.

De jubileumcommissie, o.a. Jaap Bosscha en As Van Tuyl, verzoekt leden in hun oude archieven te duiken voor het bouwen van de eerste modellen uit de jaren '65 en '66. Er wordt naar gestreefd om van deze dag een bijzondere, feestelijke dag te maken waarbij een afvaardiging van de fischerwerke acte de présence zal geven. In de komende clubbladen treffen jullie nadere informatie aan over deze dag.

Heb je ideeën over de viering van deze dag laat het weten.

Met vriendelijke groet,
C. Jansen en Andries Tieleman

De Mobile Dampfmachine anno 1915

Eindelijk is het dan zover. Zoals aangekondigd door fischerwerke is er weer een nieuw model aan de reeks Classics Models toegevoegd. Het unieke van deze modellen is dat ze in een serie van 5000, elk voorzien van een genummerd certificaat, worden gemaakt.

Het model Mobile Dampfmachine is afgeleid van een in het verleden bestaande mobiele stoommachine (ook "Locomobiel" genoemd) die voornamelijk werd gebruikt in de landbouw. De "Locomobiel" werd voornamelijk gestookt met hout of stro en alleen bij uitzondering werden kolen gebruikt. Paarden en ossen zorgden op het veld voor de verplaatsing van de machine, die vooral als aandrijving voor de dorsmachines werden gebruikt.

Getracht is bij het model de stuurinrichting en de dissel zo te maken dat de trekdieren als het ware zo kunnen worden ingespannen. Verder is er een reminrichting aanwezig en de aandrijftechniek van het

vliegwiel met de riemschijf die zorg draagt voor de aandrijving van de arbeidsmachines.

Voor de gevorderde bouwers binnen onze vereniging zal ook hier weer aan de constructie gesleuteld worden ter verbetering van het model zelf. We vernemen graag jullie nieuwe ideetjes en/of oplossingen zoals die ook zijn ontstaan met de Stoomwals.

Wat betreft onderdelen kunnen wij vermelden dat er eigenlijk geen echte nieuwe onderdelen worden toegepast alleen de kleur van het vliegwiel is rood. Het model kan door iedereen gebouwd worden mits men in het bezit is van twee stoomwalsen in verband met de ketels. Eventueel kan men het model met behulp van een minimotor laten draaien.

Het is een speciaal model voor in de kast of voor op een mooie plek in huis. Het is een goed verzorgd product van de fischerwerke zoals wij dat altijd van hen gewend zijn.

Jaap Bosscha en Tim van Velsen

Verzamelen, deel 5.

Hoe kom je als verzamelaar aan specifieke oude onderdelen en dozen? In de eerste plaats op onze eerstvolgende bijeenkomst die speciaal bedoeld is voor ruilhandel en verkoop van tweedehands onderdelen en bouwdozen. Als je hier niet vindt wat je zoekt, dan kun je o.a. op internet gaan zoeken. De beste site op dit gebied is Ebay (www.ebay.de). Dit is een veilingsite waar een zeer groot assortiment aan onderdelen, bouwdozen en documentatie te vinden is. Aangezien dit een Duitse site is, komen de meeste aanbiedingen uit Duitsland.

Ik heb persoonlijk goede ervaringen met Ebay. De meeste bouwdozen waar je al jaren naar zoekt, vind je nu zomaar op Ebay. Uiteraard meestal tegen een hoge, maar wel eerlijke prijs. Het is immers een veiling. Meestal wordt een artikel met een laag bedrag bijv. 1 DM op Ebay te koop aangeboden. Er staat altijd een einddatum en tijd genoemd waarop de veiling wordt beëindigd. Diegene die dan het hoogste bedrag heeft geboden is de "winnaar" en koopt hiermee het artikel. Je betaalt overigens meestal niet het bedrag dat je zelf maximaal geboden hebt, maar het bedrag dat de op één na hoogste bieder maximaal geboden heeft, plus een opslag van 1 DM. Dat vind ik het eerlijke aan dit systeem. Je kunt dus zonder meer het maximale bedrag opgeven wat het jou waard is. Je hebt er hierna geen omkijken meer naar en krijgt automatisch bericht als je de winnaar bent of als

iemand anders méér heeft geboden. Dan kun je ook weer een hoger bod afgeven. Maar let op. Sommige verzamelaars zijn zo slim om op de laatste seconden een bod af te geven. Zij zorgen er op deze manier voor dat zij meer kans hebben om het artikel te winnen. Je hebt dan immers géén tijd meer om je bod te verhogen. Om via Ebay te kopen moet je je wel bij Ebay als lid inschrijven. Hier zijn geen kosten aan verbonden. Alleen als je wilt verkopen zijn er kosten aan verbonden.

Schakelaars zijn in de loop der jaren in diverse varianten gemaakt. De meeste zijn voorzien van een "microswitch". Een kwalitatief goede schakelaar die ook in de industrie veel gebruikt wordt. Het grote voordeel van een microswitch is dat deze zeer accuraat werkt, waarbij een minimale drukkracht nodig is. Voor de verzamelaar zijn de "informic" drukkop en de rode poolomkeerdrukknop het meest interessant. De informic drukknop lijkt veel op de oude grijze drukknop, maar heeft aan beide zijden een "informatieve" aanduiding waarmee je kunt zien in welke stand de schakelaar staat. Tevens is het bij deze drukknop mogelijk om een andere drukknop aan de onderzijde te koppelen zodat ze gelijktijdig bediend kunnen worden. Dit werkt hetzelfde als bij de huidige "mini-drukknoppen". De rode poolomkeerschakelaar is in feite twee mini-drukknoppen in één, met een bedieningsknop. Deze schakelaar is maar enkele jaren op de markt geweest en werd o.a. geleverd bij de speciale motoraandrijvingsset t.b.v. de "super modellen" uit de jaren tachtig. Hieronder vind je een overzicht van alle soorten schakelaars.

- 31106 Minidrukknop 30x15x7,5 grijs/rood tbv compressor
- 31311 Trapsgewijze schakelaar (boven-deel) rood
- 31312 Trapsgewijze schakelaar (onder-deel) rood
- 31331 Poolomkeerschakelaar 30x30x15 grijs
- 31332 Drukknop 30x30x15 grijs (ronde drukknop)
- 31332 Drukknop 30x30x15 grijs (hoekige drukknop)
- 31334 Poolomkeerschakelaar 30x30x15 zwart
- 31340 Poolomkeerdrukknop 45x30x15 rood
- 31350 Poolomkeerdrukknop 45x30x15 rood
- 32469 Schakelaar voor motor-controller, 30x30x15 rood
- 36591 Drukknop "Informic" 30x30x15 grijs
- 36707 Poolomkeerschakelaar (schuifknop) grijs
- 36708 Poolomkeerschakelaar (schuifknop) zwart
- 37780 Minidrukknop 30x15x7,5 grijs (v-nok)
- 37780 Minidrukknop 30x15x7,5 grijs
- 37783 Minidrukknop 30x15x7,5 zwart

Stef Dijkstra.

Jaargang 2000

Onderwerp

Auteur

Jaargang Blz. Rubriek

Modellen

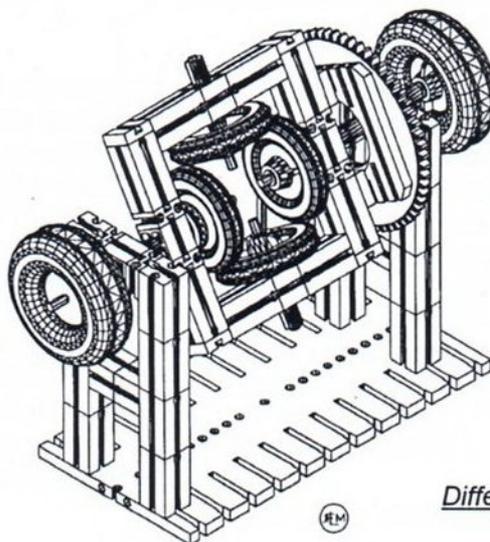
Pontonkraan	Jansen	2000-1	10	basis
Zaagmachine	Pettera	2000-1	2	basis
Calypso	Ven, van de	2000-1	4	basis
Body snake	Ven, van de	2000-1	5	basis
Vrachtauto	Ven, van de	2000-1	6	basis
Mobiel knipperlicht	Lankheet	2000-1	7	basis
Automatische schommelstoel	Lankheet	2000-2	6	basis
Solitaire	Damme, van	2000-3	15	
Dragster	Pettera	2000-3	5	basis
Grijper	Lankheet	2000-4	16	basis
Besturing Master vrachtwagen	Bataille	2000-4	2	basis
Robothand	Lankheet	2000-4	8	pneumatiek

Tips/beschrijvingen

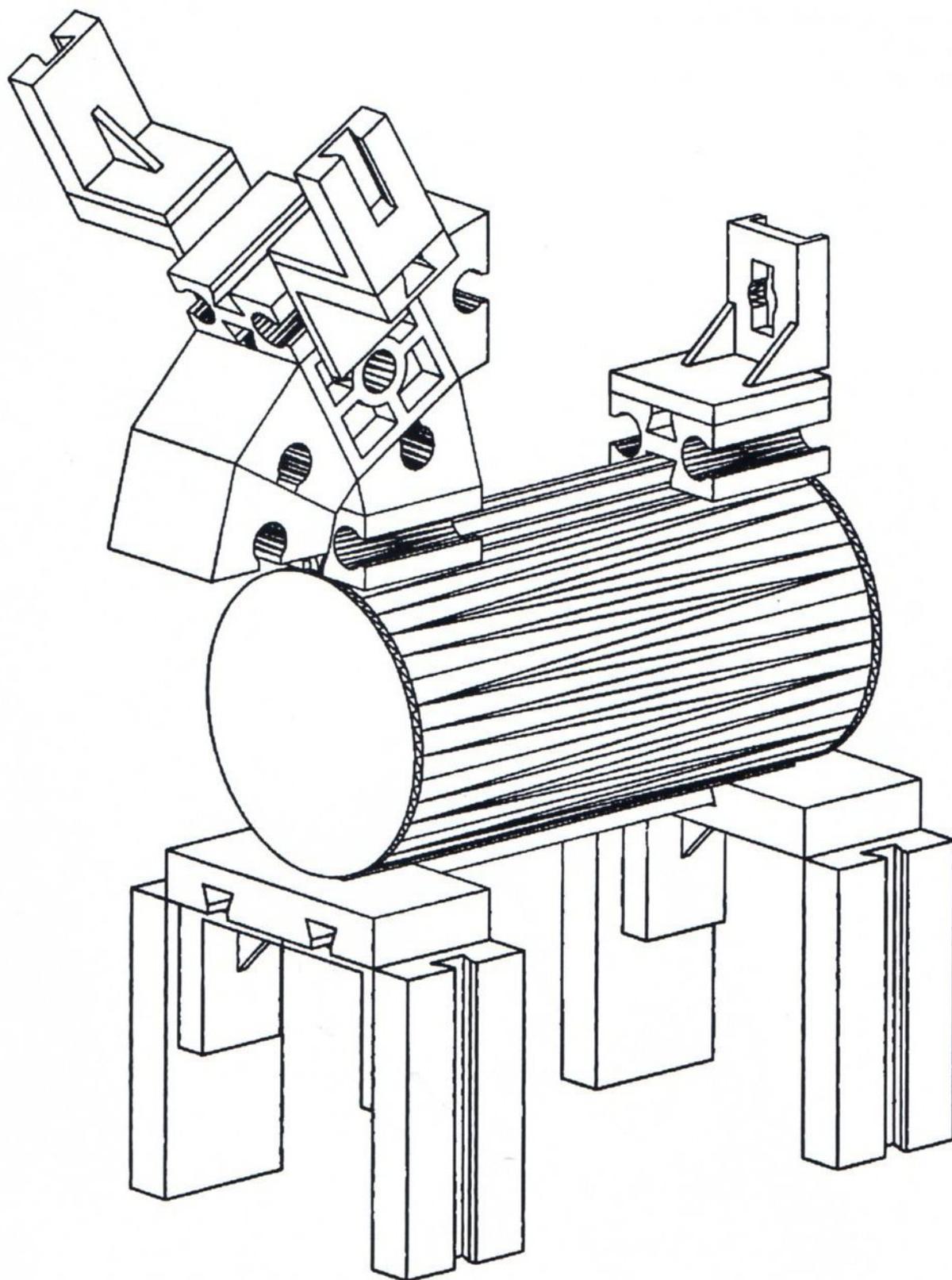
Verzamelen, deel 2	Dijkstra	2000-1	14	beschrijving	
Pneumatische robots		2000-1	17	beschrijving	pneumatiek
Verzamelen, deel 3	Dijkstra	2000-2	10	beschrijving	
Hoekstenen	Weerd, de	2000-3	12	beschrijving	basis
Verzamelen, deel 4	Dijkstra	2000-3	17	beschrijving	
LLWin versie 3.0	Damme, van	2000-3	18	beschrijving	computing

Verslagen bijeenkomsten

Almelo, 5-2-2000	Leurs	2000-1	2
Harreveld, 1-6-2000	Gabeler	2000-2	13
Dalfsen, juli/augustus 2000	Leurs	2000-3	3
Schoonhoven, 4-11-2000	Weerd, de	2000-4	12
Moers, 21-10-2000	Weerd, de	2000-4	5

Differentieel

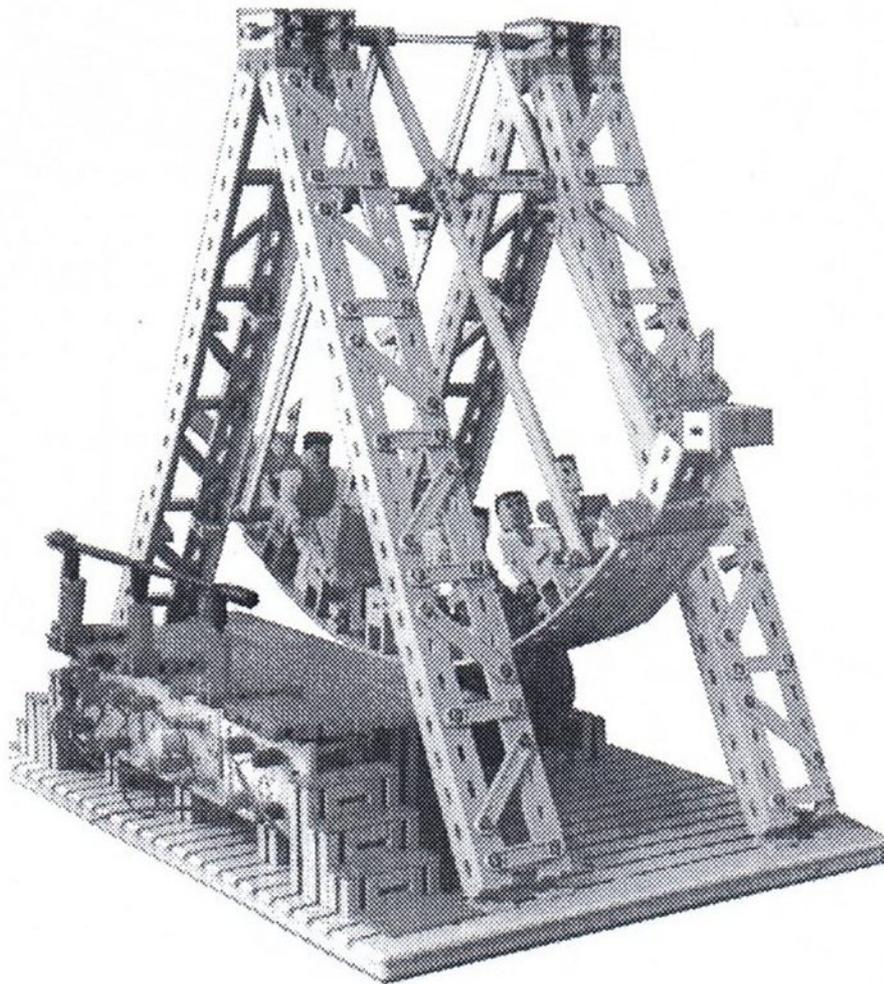
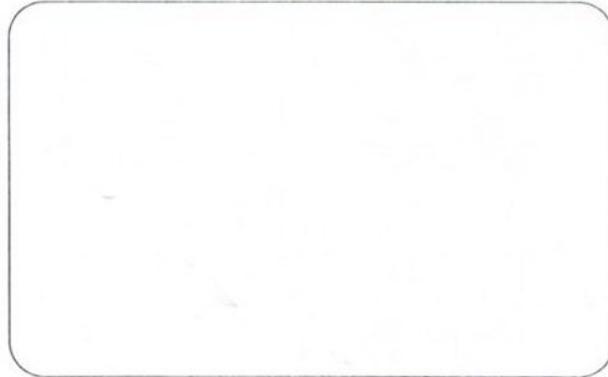
Het hele hert
zie "Kidscorner" pagina 15 en 16.

Fischertechnikclub Nederland

PTT Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

Aan:

Grote schommel van A. Pettera